

NOVA ГАЗЕТА

№ 36 (295) Вересня 25, 2014, Нью-Йорк

№ 36 (295), September 25, 2014, New York

УКРАЇНА І СВІТ
69-ТА СЕСІЯ ГЕНАСАМБЛЕЇ ООН:
АРСЕНІЙ ЯЦЕНЮК У НЬЮ-ЙОРКУ **СТОР. 4**

ЕКСКЛЮЗИВНЕ ІНТЕРВ'Ю
ГОЛОС МАЙДАНУ В КРИСЛІ МІНІСТРА:
РОЗМОВА НАЧИСТОТУ **СТОР. 6-7**

ЗАПИТАННЯ - ВІДПОВІДЬ
ПЕРША ПРЕДСТАВНИЦЬКА ПРЕС-КОН-
ФЕРЕНЦІЯ ПЕТРА ПОРОШЕНКА **СТОР. 8**

ДОВОЛА СВІТУ
ШОТЛАНДІЯ: ЧИМ ДАЛІ ВІД ВОЛІ, ТИМ МЕНШЕ
БАЖАЮЧИХ БУТИ ВІЛЬНИМИ **СТОР. 20-21**

ЇХНЯ ОСІНЬ - ЯК ВЕСНА

СТОР. 16-17

75 РОКІВ ТОМУ В ЗАХІДНУ УКРАЇНУ ПРИЙШЛИ ПЕРШІ «СОВІТИ»

СТОР. 18

Олег Махлай | Мистецький Керівник та Диригент

Чужому наuczайтесь,
свого
НЕ ЦУРАЙТЕСЬ!

КОНЦЕРТ: ВІДЗНАЧЕННЯ

200 - ЛІТТЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ
Тараса Григоровича Шевченка

Субота, 18-го жовтня 2014 р., о 6-й год. вечора

В Українському Православному Соборі
Св. Володимира

160 W 82nd. Street N.Y.C., N.Y. 10024

МІЖ АМСТЕРДАМ І КОЛОМБУС АВЕНЮ

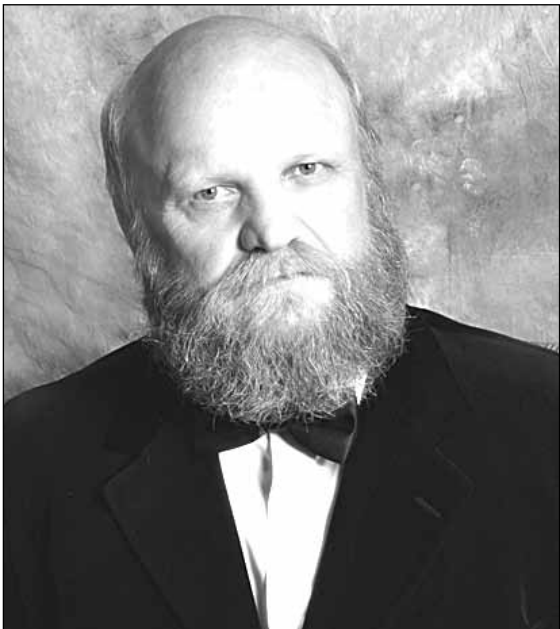

ВСТУП БЕЗКОШТОВНИЙ – ЗАМОВЛЯТИ МІСЦЕ ЗАЗДАЛІГДЬ
ДІТИ НА КОНЦЕРТ ДОПУСКАЮТЬСЯ ВІД 10 РОКІВ І СТАРШІ
(TAX DEDUCTIBLE) ПОЖЕРТВИ НА ВИТРАТИ ПРИЇЗДУ "БАНДУРИСТІВ"

ПРОСИМО ВИСИЛАТИ ДО: FEDORIW FAMILY FOUNDATION, INC. 718-441-3572

85-64 111 STREET, RICHMOND HILL, N.Y. 11418

ЗА ДОДАТКОВОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ВІДВІДАЙТЕ BANDURA.ORG АБО ЗАТЕЛЕФОНУЙТЕ 917-559-8628

65 рядків від редактора Доброго дня, шановні читачі!

Очікування української громади Великого Нью-Йорку на зустріч з Президентом України Петром Порошенком виявилися марними. До Нью-Йорку він не приїхав. Натомість виступити на 69-й сесії Генасамблеї ООН приїхав прем'єр-міністр Арсеній Яценюк. І це можна зрозуміти – Президент щойно був у Вашингтоні, знову летіти до Америки, коли Україна воює з російськими агресорами, а економіка перебуває в передколапсному стані, не випадає. Треба працювати, працювати й працювати.

Але, з іншого боку, в українського Президента була унікальна можливість розповісти главам держав і урядів 140 країн світу, які зібралися на Генасамблеї ООН, з чим нині зіткнулася Україна, на яку напав зухвалий агресор, який водночас є постійним членом ООН з правом вето. У нього була унікальна можливість закликати світ вигнати агресора з лав ООН так, як це було зроблено напередодні Другої світової війни зі сталінським Радянським Союзом, якого за агресію проти Фінляндії було ганебно вигнано з Ліги Націй – попередниці ООН. У нього, нарешті, була унікальна можливість закликати лідерів планети об'єднатися в боротьбі з такими агресорами, яким сьогодні є путінська Москва.

На жаль, усі ці можливості було втрачено. Українці змушені вже вкотре констатувати явний дипломатичний провал своєї влади, яка замість рішучої відсічі агресорові й солідарності з усією планетою шукає вихід із ситуації шляхом таємних переговорів з Путіним та його посланцями.

Лідери ж української громади готували Петру Порошенку величаве прийняття в найдорожчому нью-йоркському готелі «Валдсдорф-Асторія». Чи доречно воно в час, коли триває війна на Донбасі, коли продовжує литися кров українських офіцерів і солдатів, коли за облудною брехнею Путіна на українську землю продовжують прибувати нові й нові окупанти, сучасна зброя, добре вишколені диверсанти? Чи не краще було запланувати віче в Народному домі зі співом національного гімну України, хвилиною мовчання за вбитими й замученими українськими патріотами й відвертою розмовою у форматі «запитання-відповідь»?!

Майдан, як колись Ісус Христос, навчив усіх простоті. Ми вже зустрічали Леоніда Кучму пишними прийняттями, а він пізніше перетворився на диктатора, який наказував відрізати журналістам голови. Ми вже зустрічали пишними прийняттями Віктора Ющенка, який виявився нікчемним боягузом і зрадником власної совісті. Нам тоді самим робитись ніяково за наші зусилля й наші слова на адресу владоможців, які на них не заслуговують. То ж будьмо простішими! Не той нині час і не та ситуація, щоб збиратися в найдорожчому готелі Нью-Йорка й говорити ні про що. Краще ті кошти, які люди здавали на це прийняття, надіслати на потреби українського війська, яке сливає кров'ю, протистоячи агресорові. Причому кровопролитне протистояння триває й нині, не зважаючи на оголошене перемир'я. Бо для Путіна будь-які домовленості нічого не значать, на те він і гебіст.

Кожного разу, коли хтось з представників нової української влади приїздить до Нью-Йорка, я ставлю їм одне й те саме запитання: «Чи існує механізм контролю Майдану, на крові якого вони зійшли на Олімп, за діями влади?» І кожного разу чую у відповідь словоблуддя. Бо такого механізму немає! А це означає, що ми знову можемо прийти до того, до чого прийшли в грудні 2013 року – повної безконтрольності зухвалої влади, яка грабує й обдурює, обдурює й грабує власний народ. Щоб цього не сталося, даваймо владоможцям відчувати, що вони не небожители, а такі самі люди, як і ми. Просто їм повірив народ і делегував владу. І якщо вони користуються нею не так, як це потрібно державі й народу, то народ може попросити їх зійти з Олімпу й поступитися місцем іншим, скромнішим, чеснішим і діяльнішим.

З пошаною до вас,
Валентин Лабунський –
головний редактор «Нової газети»

НАГОЛОСИ Й АКЦЕНТИ

Піріва між заявами президента і його реальними намірами та діями стає дедалі глибшою. На словах, особливо в Сенаті США чи перед телекамерами, Петро Порошенко виступає мало не українською інкарнацією Шарля де Голля, батька нації, готового покласти життя на вівтар перемоги. А насправді його команда робить усе, щоб притлумити громадську активність, загальмувати люстрацію та реальне, а не косметичне реформування державного апарату – те головне, що й дасть нам змогу перемогти у війні.

Що ж до власне війни, то політика очільника держави бачиться двозначною: всі провладні спікери та ЗМІ заспокоюють суспільство мантрами про перемир'я, а тим часом

Піріва між словами Президента П.Порошенка та його діями стає дедалі глибшою

ІГРИ КОМЕРСАНТІВ

криваві бої щодня й далі точаться на Донбасі, тоді як для реформування сектору безпеки не робиться майже нічого. Дедалі більше розмов про те, що ця лінія проводиться в межах постійних підкилимних перемовин із Кремлем: не дарма ж Владіслав Сурков тепер бачиться частим гостем у Києві. Спостерігаючи ці маніпуляції, західні країни, своєю чергою, перестають вважати Україну відповідальною стороною для переговорів і не бажають надавати реальну військову допомогу.

Питання – чи почали вони вже прямий діалог із Путіним про Україну? Але, здається, пана Порошенка це не надто хвилює: незабаром вибори, а зі своїм російським візаві наш президент коли ще й не домовився (хтозна?), то сподівається, зміцнивши свою владу, незабаром це зробити.

Отож, головне бажання нинішньої влади – «порешать». У значенні, яке це слово мало у 1990-ті, з котрих ментально родом помітна частина нинішньої політичної еліти: тобто кулуарно домовитися з будь-ким і про будь-що. Звісно, порівняно з режимом Януковича це вже рух уперед, бо «донецькі» вміли йти тільки напролом, причому вдаючись до послуг ФСБ. На жаль, на тому позитив вичерпано. Адже президент і його команда не мають іншого механізму поведінки, окрім підкилимних «договірняків». І навіть півроку війни та смерті українців нічого не змінили в їхньому мисленні. А в реаліях збройної агресії така поведінка неминує щораз більше скидатиметься на зраду...

Президент багато разів згадує розгром під Ілловайськом як приклад неготовності української армії (а чиї, до речі, протеже й досі керують Міністерством оборони та Генеральним штабом?) і відповідно «неможливості врегулювати цей конфлікт у військовий спосіб».

А проте... Так, маємо серйозні проблеми, але не критичні. Точніше, критичними вони стають за умови,

коли верховний головнокомандувач Збройних сил не бажає воювати й мобілізувати суспільство. Основною проблемою політики президента Порошенка є небажання змінювати правила гри. Простіше і звичніше трохи перефарбувати під себе наявну неефективну систему, внісши до неї косметичні зміни. А до того ж він прагне зробити це в єдиний можливий для комерсанта спосіб – постійним гендлюванням.

Однак складність ситуації для України полягає в тому, що Владімир Путін прекрасно вміє «працювати» з таким типом людей, бо своїм «порошенкам» ставленик кагебістського клану вказав на їхнє скромне місце ще до середини 2000-х, а нещодавно нагадав арештом мільярдера Євтушенкова. Відчуття того, що домовленості між Путіним і Порошенком досягнуто давно, ймовірно, навіть до початку активної фази конфлікту на Донбасі, неминує нависає над усіма політичними кроками українського президента з переговорними процесами в Мінську включно. Ймовірно, в Кремлі вже вирішили, що український президент є цілком прийнятною постаттю, то чому ж не підтримати його переговорних спроб, тим більше коли вони відповідають інтересам Росії? Тож російська пропаганда, як за командою, геть перестала згадувати «київську хунту» й педальювати тему нелегітимності української влади.

Така поведінка Петра Порошенка, безумовно, очевидна для Заходу. ЄС відверто радіє з того, що при владі в Україні опинилася людина, яку можна змусити до невивідних перемовин з агресором замість відчайдушної боротьби. А Сполучені Штати явно не бажають улазити в конфлікт, не бачачи в українській владі тих, з ким можна поділитися не лише розвідданими, а й зброєю. Судячи з настійливих повідомлень про перспективу пом'якшення санкцій, майбутню зустріч держсекретаря Керрі й міністра Лаврова, та й узагалі з огляду

на примирливий тон західного істеблішменту, ніхто в ЄС чи США не стане по-справжньому втручатись у конфлікт: а раптом Петро Олексійович простягне (чи вже простягнув?) руку дружби Москві. Аби знайти надійне і пристойне пояснення такому повороту, у президента в команді є досвідчені фахівці з піару та роботи з медіа. Тож цілком логічно, що Євросоюз визнав за ліпше на рік відтермінувати імплементацію найістотніших положень асоціації, зате домовитися нарешті з Путіним. «Порешать» – так уже «порешать».

Відповідно сценарій повномасштабного військового вторгнення на всіх напрямках, найімовірніше, знову перестав бути № 1 на порядку денному кремлівського керівництва. Сторони, швидше за все, повернуться до варіанта, який серйозно розглядали ще під час першого перемир'я на Донбасі, в другій половині червня. Тобто, Захід де-факто визнає анексію Криму й не порушує відповідного питання принаймні до кінця каденції Путіна, тим часом Росія потихеньку виводить свої війська з Донбасу й нейтралізує найрадикальніших представників ДНР і ЛНР. Власне, процес уже пішов, російська армія, за повідомленнями РНБО, потроху відстрілює непримиренних сепаратистів на підконтрольній території, розставляючи свої військові комендатури. Донбас де-юре залишається під владою України, хоча де-факто – скабкою в її тілі. Вона забезпечує Крим світлом, водою та харчами, чим знімає необхідність ризикованої збройної операції для прокладання «данцизького коридору» й не педальює питання належності півострова. Москва вигадує для Києва чергову кабальну знижку на газ і знімає заборони на українські товари, фактично вигравши на Донбасі війну за Крим. Негарна схема, так? Неморальна? Але, коли до геополітичної гри беруться гендлярі, бізнесмени зразка 1990-х, годі очікувати іншого.

Богдан Буткевич
«Тиждень»

УКРАЇНА І СВІТ

Катерина Кіндрась,
власний кореспондент
«Нової газети» в Америці

Український Нью-Йорк чекав на приїзд Президента України Петра Порошенка. Саме для нього готувався пишний бенкет в одному з найпрестижніших нью-йоркських готелів «Валдорф-Асторія», саме його виступу чекали глави держав і урядів 140 держав світу. Натомість в останню хвилину візит Порошенка було скасовано, а замість нього до «столиці світу» прилетів прем'єр-міністр України Арсеній Яценюк, якому відвели 10 хвилин на виступ вже пізно ввечері 24 вересня, коли в залі Генасамблеї було напівповно.

Виступаючи перед Генеральною Асамблеєю ООН, Арсеній Яценюк закликав президента Росії Володимира Путіна припинити агресію проти України. «Пане Путін, ви можете виграти бій із військами, але ви ніколи не виграєте бій з об'єднаною українською нацією», – заявив він у своїй 10-хвилинній промові.

А. Яценюк закликав також країни не скасовувати санкції проти Росії, доки Київ не поновить контроль над усією територією України. «США та ЄС ввели проти Росії низку санкцій. Ми розуміємо, що санкції – це шлях, як почати справжні переговори і досягти мирної угоди. Жодної віри в слова! Ми віримо тільки діям», – заявив він, згадуючи виконання мінських домовленостей щодо встановлення миру на Донбасі.

Яценюк нагадав, що «Росія порушила низку двосторонніх і багатосторонніх міжнародних угод», починаючи зі Статуту ООН і завершуючи резолюціями щодо боротьби з тероризмом, ухвалені в ООН. «Ми знаємо, що таке тероризм, ми наполегливо закликаємо Росію відвести свої війська, свою артилерію, припинити забезпечувати підтримуваних нею терористів, відновити контроль на російсько-українському кордоні й почати реальні мирні переговори», – заявив він.

Український прем'єр визнав, що військовий варіант розв'язання кризи в Україні – не найкращий. «Цей підхід повинен бути всеохопним, включати дипломатичні, фінансові, політичні, і в крайньому випадку – військові варіанти», – наголосив він, закликавши російську сторону виконувати всі 12 пунктів Мінського меморандуму і зазначивши, що «це не меню, в якому можна вибирати».

Він також звернувся до міжнародного співтовариства, щоб воно допомогло притягнути до відповідальності винних у трагедії зі збитим пасажирським літаком Малайзійських авіаліній, яку він назвав «злочином проти людськості». Насамкінець прем'єр-міністр висловив упевненість, що Україна відновить контроль над усією своєю територією, включно з Кримом.

Ще до цього виступу А. Яценюк узяв участь у засіданні Ради зовнішніх відносин у Нью-Йорку – надзвичайно авторитетного американського аналітичного центру. Там він заявив, що Україні буде дуже складно повернути контроль над Кримом, поки при владі в Росії президент Путін, «але це не триватиме вічно». «Я вірю, що Україна відновить контроль над Сходом країни і Кримом і настане час, коли Росія вибачиться перед Україною», – заявив він.

одна заява Арсенія Яценюка, яка пролунала на засіданні Ради зовнішніх відносин.

«Минулий уряд мав кілька угод з Росією, які були більше політичними. Росіяни – не дурні, вони виставили чимало «гачків», за які нині доводиться чіплятися. Але я хочу бути гранично зрозумілим: ми робимо усе можливе, щоб стабілізувати фінансову ситуацію в країні», – сказав Арсеній Яценюк, наголошуючи на прагненні української влади переглянути низку положень програми співпраці з Міжнародним валютним фондом. «Програма з МВФ писалася як мирна програма. Нині в нас дещо інші реалії і, можливо, ми переглянемо низку її положень», – сказав прем'єр. Він також закликав американський бізнес інвестувати в український енергетичний і аграрний сектори. «Ми не просимо грошей, разом ми

Арсеній Яценюк під час виступу з трибуни Генеральної Асамблеї ООН

АРСЕНІЙ ЯЦЕНЮК У НЬЮ-ЙОРКУ

Арсеній Яценюк виступає перед українською громадою Великого Нью-Йорка

На зустріч з українським прем'єром прийшло більш як 700 українців Америки

ноєю», – заявив А. Яценюк і додав, що Володимир Путін поставив за мету відновити Радянський Союз і просто так не відмовиться від цієї ідеї.

Український прем'єр також заявив, що Україна готова купувати газ у Росії за ринковою ціною. «Коли ми отримаємо ринкову ціну, ми її сплатуватимемо, але ми не маємо наміру субсидувати російський «Газпром». Ми готові домовлятися з Росією, але на ринкових умовах», – сказав він.

Водночас український прем'єр вважає, що російська сторона не зацікавлена у відновленні ринкових відносин у газовому питанні з Україною. Він висловив сподівання, що це питання вирішить Стокгольмський суд, до якого звернувся НАК «Нафтогаз України». На думку А. Яценюка, це рішення винесуть через рік. Втім, він також заявив, що Україна може попросити прискорення цього процесу, якщо газові переговори в тому форматі, в якому вони тривають нині, зазнають невдачі.

Україна не оголосить дефолт, оскільки має всі ресурси для виконання своїх зовнішніх і внутрішніх зобов'язань – це ще

можемо заробляти гроші, разом ми можемо робити бізнес в енергетиці та агросекторі», – сказав Арсеній Яценюк. За його словами, саме інвестування в економіку може бути найкращим варіантом допомоги Україні з боку США.

У четвер, 25 вересня, Арсеній Яценюк представив в Українському інституті Америки в Нью-Йорку під час зустрічі з представниками ділових та фінансових кіл США, зацікавлених у співпраці з Україною, план дій з відновлення України, який окреслює напрями діяльності держави в подоланні сьогоднішніх викликів для українського суспільства.

«Ми маємо як виклики, так і можливості. Коли уряд приступив до роботи в лютому, країна перебувала на межі катастрофи. Впродовж шести місяців ми пройшли кризу одну революцію, одну війну та дві виборчих кампанії, і тому реалізувати реформи в Україні не так просто», зазначив прем'єр на початку презентації. Але попри це, продовжив він, український уряд робив те, що міг, для стабілізації, в тому числі, фінансової ситуації в Україні.

«Після підписання угоди про асоціацію з Європейським Союзом ми негайно приступили до її імплементації. Ми ухвалили два пакети заходів жорсткої економії, відновили співпрацю з МВФ, Світовим банком та іншими міжнародними донорами, запустили довгоочікувані зміни в антикорупційному законодавстві, започаткували податкову реформу, зруйнували велику кількість корупційних схем в економіці, диверсифікували енергопостачання. Але ми потребуємо успіху в багатьох інших сферах», – наголосив Яценюк.

Водночас ключовими проблемами на сьогодні глава уряду назвав «вирішення ситуації безпеки в Україні та деескалацію військового конфлікту, який Росія розв'язала кілька місяців тому». Не менш важливими, за його словами, є також парламентські вибори та боротьба з корупцією, на що звертає увагу будь-який іноземний бізнес, зацікавлений у співпраці з Україною.

Презентований документ є стислим викладом того, в якій ситуації опинилася Україна, що вже зроблено нинішньою вла-

дою та які цілі мають бути виконані в майбутній перспективі.

Документ складається з кількох розділів, які охоплюють питання подолання російської агресії; відновлення та реабілітації постраждалих регіонів на сході країни; процесу європейської інтеграції України; реформ в урядовому секторі та зусиль щодо подолання корупції; економічної стабілізації та енергетичної стратегії.

Увечері 25 вересня на А. Яценюка чекало урочисте прийняття української громади у фешенебельному нью-йоркському готелі «Валдорф-Асторія», на яке прийшло більше 700 українців Америки. Прем'єр, якого зустріли хлібом-сіллю й бурхливими оваціями, вже поспішав на літак до Києва, а тому його виступ був короткий. Він запевнив присутніх, що Україна – найкраща країна в світі, вона була, є й буде. І що вона обов'язково переможе, відстоявши свою свободу, незалежність і європейський вибір. За це українці ладні віддати все, даремно ж у нашому гімні співається: «Душу й тіло ми положим за нашу свободу...»

Фото Богдана Грицива

В УКРАЇНІ

ТЕКСТ ПРОГОЛОСОВАНОГО
ЗАКОНУ ПОРОШЕНКА ПРО
ДОНБАС ЗНОВУ ЗМІНИЛИ

Текст контраверсійного закону про особливий порядок місцевого самоврядування в окремих районах Донецької та Луганської областей, з яким можна ознайомитися на сайті Верховної Ради, знову змінено. Натомість з'явився текст, який було роздано депутатам напередодні голосування 17 вересня.

Відмінність полягає в першій статті закону. Так, у законі знову визначається, що «на три роки з дня набрання цим Законом чинності запроваджується особливий порядок місцевого самоврядування в окремих районах Донецької та Луганської областей, до яких належать райони, міста, селища, села, що визначаються рішенням Верховної Ради України».

Раніше, вже після голосування, на сайті ВР було змінено суб'єкт, який має право змінити території, на яких запроваджується режим. За редакцією, яка з'явилася на сайті ВР після голосування, а тепер змінилася знову, це мав робити керівник Антитерористичного центру.

Як відомо, наразі закон готується до підписання головою Верховної Ради. За це відповідає профільний комітет з питань державного будівництва та місцевого самоврядування.

ООН: З КРИМУ Й ДОНБАСУ
ВІЙКАЛО ПОНАД
МІЛЬЙОН ОСІБ

За даними ООН, свої житла в Криму й на Донбасі покинуло більше мільйона осіб, з яких більше чверті мільйона переселилися в інші області України.

Як повідомив керівник Центру української культури в Таллінні Богдан Люток, в Естонії тільки за кілька останніх днів попросили притулку 32 українця з Донбасу. В Естонії в українських біженців багато друзів і родичів, оскільки тут мешкає майже 23 000 українців.

За словами консула Естонії в Україні Мерле Пормейстер, клопотати про статус біженця через естонське посольство в Києві не можна. Це можна зробити, або безпосередньо в Естонії, або в будь-якій з країн Європейського Союзу.

За словами Б.Лютока, українців, які приїхали до Естонії, нині значно більше звичайного.

«Вони, ймовірно, клопотали про візу на три місяці, вони живуть тут цей час і хотіли б продовжити візу до тих пір, поки на Донбасі не закінчиться війна, щоб діти перебували у мирному й безпечному середовищі», – сказав Б.Люток.

Багато українських біженців шукають притулку і в інших країнах Європою.

БОЙОВИКИ
НА ДОНБАСІ ПОРУШУЮТЬ
УМОВИ МІНСЬКОГО
МЕМОРАНДУМУ

На Донбасі тривають активні обстріли позицій українських військ, противник виконав досягнути 19 вересня в Мінську домовленість про відведення артилерії калібром понад 100 міліметрів лише на окремих ділянках лінії зіткнення. Про це повідомив координатор руху «Інформаційний спротив» Дмитро Тимчук.

«Найбільш напруженою залишається ситуація в районах Донецька, Авдіївки, Дебальцевого. Після певного спаду активності російських військ фіксується зростання кількості обстрілів. Позиції українських військ у цілому тільки за добу 23-24 вересня було обстріляно російсько-терористичними військами понад 50 разів», – твердить Тимчук.

За його даними, 10 разів із танків, артилерії та «Градів» було обстріляно летовище Донецька, сім разів атаковані позиції українських військ у районі міста Дебальцеве, чотири рази обстріляні опорні пункти сил антитерористичної операції поблизу села Трьохізбенка Слов'янсько-Сербського району Луганської області.

Як відомо, 19 вересня учасники Тристоронньої контактної групи щодо врегулювання конфлікту на Сході України ухвалили Меморандум про виконання положень Мінського протоколу від 5 вересня щодо кроків, спрямованих на імплементацію Мирного плану президента України Петра Порошенка та ініціатив президента Росії Володимира Путіна.

Меморандум включає дев'ять пунктів, у яких йдеться, зокрема, про загальне припинення застосування зброї та заборону на застосування всіх видів озброєнь і будь-яких наступальних дій, а також обмін полоненими.

НА ХАРКІВЩИНІ
ЗАТРИМАНО РОСІЙСЬКИХ
ДИВЕРСАНТІВ

У Харкові співробітники Служби безпеки України затримали учасників диверсійно-підривних груп, яким російські спецслужби поставили завдання дестабілізації ситуації в українських містах шляхом вчинення терактів. Про це повідомила прес-служба СБУ.

«22 вересня на конспіративній квартирі в Харкові затримано лідера створеної та керованої російськими спецслужбами організації

«Боротьба», громадянина України на прізвище «Ігнат». Установлено, що затриманий координував протиправну діяльність членів терористично-екстремістської групи від імені так званої «Красной народної Армії».

«Встановлено, що ватажок злочинного угруповання в червні у АР Крим від активу проросійських формувань, котрі координують діяльність сепаратистів з Сімферополя, Феодосії та Ялти, отримав інструкції, завдання та кошти в сумі понад 50 тисяч доларів США для вчинення терористичних актів та сепаратистських дій в Україні. Зокрема, було заплановано 26 вересня вчинення вибухів біля приміщень облдержадміністрацій в Харкові та Дніпропетровську, а також встановлення на адміністративних будівлях прапорів Російської Федерації та так званої Новоросії», – повідомляють у СБУ.

У відомстві зазначають також, що 22 вересня в Харкові було знешкоджено іншу диверсійно-підривну групу, яка за завданням спецслужб Росії готувала вчинення терористичних актів та поширювала матеріали сепаратистського характеру.

НОВИЙ ГЕНСЕК НАТО:
УКРАЇНА БУДЕ ГОЛОВНИМ
ПРІОРИТЕТОМ АЛЬЯНСУ

Вирішення ситуації в Україні стане головним пріоритетом для нового генсека НАТО Єнса Столтенберга (колишнього прем'єр-міністра Норвегії), який 1 жовтня вступить на посаду.

Про це Є.Столтенберг заявив 24 вересня Норвезькому телеграфному агентству.

«На серйозність сформованої в Україні ситуації вказує той факт, що військова сила застосовується для зміни кордонів держав. Україна є партнером НАТО і, крім того, межує з державами-членами альянсу», – сказав він.

Столтенберг також додав, що повернення до колишнього формату відносин між НАТО і Росією в даний момент неможливе. «Повернення до колишнього формату відносин з Росією сьогодні навіть не розглядається. Путіним було прийнято рішення дотримуватися агресивнішою лінії, тому ми не можемо, як сподівалися раніше, продовжувати зміцнення партнерства з Росією, Натомість нашим головним пріоритетом буде Україна, зокрема, питання зміцнення її безпеки й модернізації збройних сил», – сказав Є.Столтенберг.

ГВАРДІЯ ЯНУКОВИЧА
ЗНОВУ ПРИ ВЛАДІ?

Український уряд призначив головою Державного агентства України з питань відновлення Донбасу Андрія Ніколаєнка. Відповідне розпорядження підписав 23 вересня прем'єр-міністр України Арсеній Яценюк.

Саме агентство було створено 10 вересня. Воно підпорядковане віце-прем'єру-міністру регіонального розвитку Володимиру Гройсману.

Як відомо, з 9 січня 2013 до 2 березня 2014 року Ніколаєнко був головою Кіровоградської ОДА. Він запам'ятався нищівною критикою Майдану й лякав мешканців Кіровограда тим, що «радикали з інших областей» планують штурм ОДА і вбивство всіх, хто розмовляє російською мовою.

З березня цього року А. Ніколаєнка призначили заступником голови Донецької ОДА Сергія Тарути.

ГАЗ ДЛЯ НАСЕЛЕННЯ
УКРАЇНИ ПОДОРОЖЧАЄ
В 4 РАЗИ

«Нафтогаз України» не виключає встановлення вже в 2014 році єдиної ціни на природний газ для всіх споживачів України, що призведе до подорожчання палива для потреб населення в 4 рази. Про це на енергетичному форумі в Києві заявив 24 вересня заступник голови «Нафтогазу» Олександр Тодійчук.

За його словами, дана ініціатива підтримується Міністерством енергетики та вугільної промисловості. «Це дуже важкий удар, його політики намагаються уникати, тому що в нас цієї осені відбудуться вибори, і невдоволення населення значною мірою може вплинути на цей процес», – додав він.

Також заступник голови «Нафтогазу» зазначив, що, згідно із соціологічними дослідженнями, населення в умовах війни готове платити в 4 рази більшу ціну за газ, але за умови, що ці кошти повністю підуть на розвиток галузі.

МЗС НАДІСЛАВ НОТУ
ПРОТЕСТУ ЧЕРЕЗ
СИТУАЦІЮ З НАДІЄЮ
САВЧЕНКО

Міністерство закордонних справ України вручило 24 вересня консулові посольства Росії ноту протесту проти примусового направлення українського офіцера військово-повітряних сил Надії Савченко на психіатричну експертизу. Про це йдеться в повідомленні прес-служби МЗС.

Українське зовнішньополітичне відомство нагадує, що українську льотчицю Надію Савченко за безпідставними обвинуваченнями утримують під вартою в Росії, і 22 вересня її етапували із СІЗО Вороніжа для примусової психіатричної експертизи до Санкт-Петербурга. «При цьому офіційної інформації про місце її подальшого утримання під вартою не було надано ані посольству України в Росії, ані захисту Савченко», – наголошують у МЗС. Представнику посольства Росії в Україні також заявили про вимогу української сторони негайно допустити українського консула до Надії Савченко.

ГОЛОС СОЛОМІЇ
КРУШЕЛЬНИЦЬКОЇ ЗНОВУ
ЛИНЕ НАД УКРАЇНОЮ

У Львові представили диск із записами співу Соломії Крушельницької. Презентацію приурочили до 142-річчя від дня народження світової слави оперної співачки. Урочистості відбувалися в музеї Соломії Крушельницької на вулиці її імені у Львові. В альбомі – 26 арій з опер, народних пісень та романсів. Час раритетних записів – від 1902 до 1951 років. Як розповіли працівники музею, особливі ці записи тим, що їх не реставрували – «вони із шумами, але збережено оригінальний, неповторний тембр голосу Соломії Амвросіївни».

Також до 142-го дня народження співачки на огляд публіки виставили оригінальні фотографії Соломії Крушельницької та її родини, а також її особисті речі з колекції племінниці – Одарки Бандрівської.

Соломія Крушельницька (23.09.1872 – 16.11.1952) ще за життя була визнана найвидатнішою співачкою світу. Серед її численних нагород та відзнак, зокрема, звання «Вагнерівська примадонна» ХХ століття. Співати з нею на одній сцені вважали за честь легендарні Енріко Карузо, Тітта Руффо та Федір Шаляпін. Італійський композитор Джакомо Пуччіні подарував співачці свій портрет з написом «Найпрекрасніший і найчарівніший Баттерфляй». Голос Соломії Крушельницької – це голос її краю. Вона чула спів землі. І барви її голосу – це барви її землі.

За повідомленнями українських видань та інформаційних агенцій

ЕКСКЛЮЗИВНЕ ІНТЕРВ'Ю

Наш співрозмовник:

Євген НИЩУК – 13-й міністр культури України (з 27 лютого 2014 року), актор Національного театру імені Івана Франка та Київської академічної майстерні театральності мистецтва «Сузір'я», заслужений артист України.

Народився 29 грудня 1972 року в Івано-Франківську. В 1995 році закінчив Київський театральний інститут імені І. Карпенка-Карого (навчався в майстерні народної артистки України Валентини Зимньої). Серед найяскравіших ролей Євгена Нищука критики називають головні ролі у виставах «Заповітне» за поезіями Миколи Вінграновського, «Ассо та Піаф» Олега Миколайчука-Низовця, «Мені тісно в імені своєму...» Тетяни Іващенко, «Орфей» Жана Кокто, «Олекса Довбуш» (гуцульська міфопера «Оле!») та ін.

Актор знімався також у телевізійному серіалі «Острів любові» (1995), фільмах «Прощання з Каїром» (2002), «Залізна сотня» (2004), «Братерство» (2004), «Владика Андрей» (2008), Серце миру (2008), Диво (2009).

Озвучував картини «Володар кілець», «Гаррі Поттер», «Олександр». Ініціатор і ведучий багатьох фестивалів, концертів, державних мистецьких заходів. Актор зробив внесок у міжнародне визнання країнами світу Голодомору в Україні, як злочину перед людством, об'їхавши з мистецьким проектом «Панахида по Голодомору» багатьма країнами світу.

Викладає акторську майстерність у Київському театральному інституті імені І. Карпенка-Карого. Євгена Нищука вважають «голосом Майдану» – він був головним «ведучим» на сценах Помаранчевої революції й останнього Євромайдану.

Увівторок, 23 вересня, в Народному домі в Нью-Йорку відбулася зустріч з новим міністром культури України Євгеном Нищуком, який перебуває в США з робочим візитом. «Євген Нищук прийшов на цю посаду з Майдану, точніше двох Майданів, – сказав відомий лідер української громади в США, колишній президент Світового Конгресу українців Аскольд Лозинський, представляючи високоповажного гостя. – Він був «голосом» Помаранчевої революції та Євромайдану...»

У свою чергу, Євген Нищук, звертаючись до присутніх зі словами вдячності,

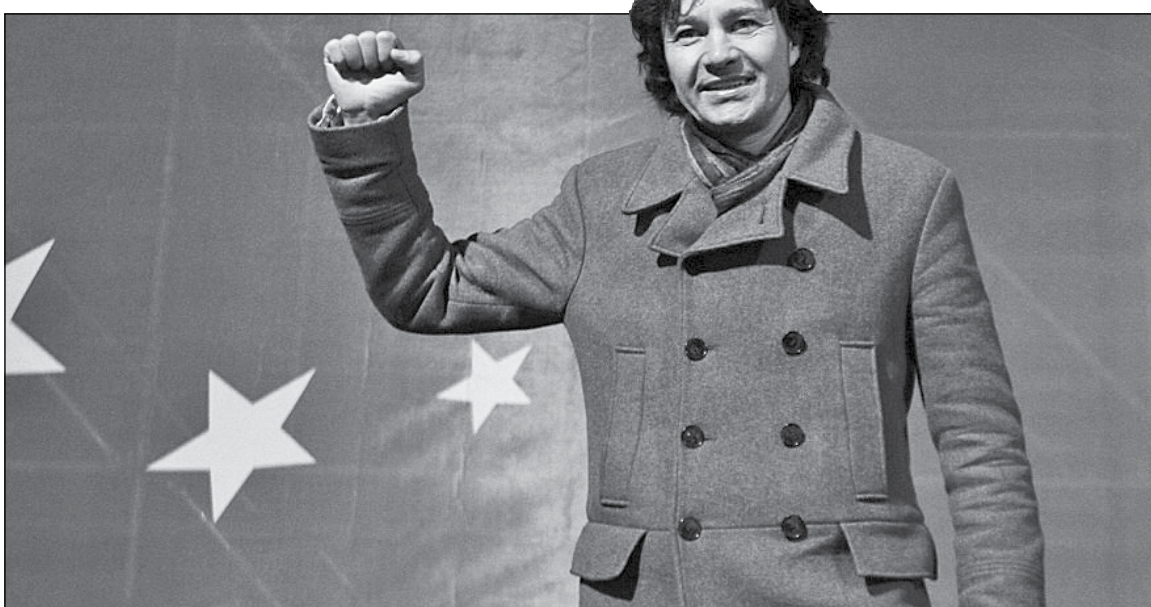
підкреслив, що, коли зі сцени Майдану «робив мости між Києвом і Нью-Йорком, Чикаго, Вашингтоном, Філадельфією, чи зачитував звернення, чи розгортав конверти, повідомляючи, що надійшла така-то допомога від українців Сполучених Штатів, це викликало не просто вдячність, це додавало сил і впевненості, що ми на Майдані не одні, що з нами українці Америки, з нами весь світ...»

У своєму щільному «американському графіку» міністр культури України знайшов час відвідати

Український музей, де експонується виставка оригінальних творів Тараса Шевченка, дозвіл на вивіз яких до США давав саме він, дитячий культурний центр «Барвінок» у Йонкерсі, який передав малюнки й листи підтримки українським воюючим в зоні АТО, Український Конгресовий Комітет Америки, який виступив спонсором кількох фільмів, у яких знімався Євген Нищук, а також дав ексклюзивне інтерв'ю нашому тижневику.

* * *

– Пане міністре, вітаємо Вас у Нью-Йорку. Україна фактично в стані війни, а ми говоримо про культуру. Звучить, напевне, дещо парадоксально, але й оптимістично водночас. Це означає, що будемо жити. Яке місце відводиться культурі в сьогоденній ситуації, в якій опинилася Україна?

Євген Нищук на сцені Майдану

ЄВГЕН НИЩУК – ГОЛОС І СОВІСТЬ МАЙДАНУ

Інтерв'ю «Новій газеті» дає міністр культури України

Євген Нищук – другий міністр культури, якого Україна знає в обличчя, оскільки він успішний актор театру та кіно

– Колись аналогічне запитання поставили Черчілю, пропонуючи менше уваги приділяти культурі, скоротити її фінансування, щоб збільшити фінансування оборони. Знаєте, що він відповів? «А задля чого ми тоді воюємо?!»

Справді непросто займатися якоюсь стратегією й не реагувати на те, що діється довкола. Як на мене, культура – великий миротворець, і за даних обставин має бути тим засобом, який консолідує країну – через мистецтво, через культурні проекти, зокрема.

Можливо, хтось здивується: чи потрібні концерти, коли ллється кров і гинуть люди? Як показала практика, вони дуже потрібні. Нами було ініційоване створення так званої Народної філармонії. Артисти їздять по військових частинах на Сході України. За відгуками хлопців, яких кинули у цю гарячу точку, це справді дуже важливо. Крім цього, ми ініціювали програму «Взаєморозуміння», що передбачає проведення «круглих столів» єднання, конференцій митців, взагалі людей культури на сході й півдні країни.

– А яка, до речі, доля української культурної спадщини в Криму й на окупованій території в Східній Україні?

– Під час недавньої поїздки до Франції на форум міністрів культури я мав нагоду зустрітися з генеральним директором ЮНЕСКО Іриною Боковою. Після чого вона приїхала

з візитом до України. Ми заручилися підтримкою цієї організації в багатьох спірних питаннях. Зокрема щодо Херсонеса Таврійського як об'єкта України в списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.

У Східній Україні ми призупинили діяльність музеїв у деяких регіонах Донецької й Луганської областей, бо там є цінні експонати, які є нашим національним надбанням, і вони не повинні потрапити до рук мародерів.

– Наскільки знаю, при формуванні постмайданного уряду в суспільстві дебатовалося питання, чи потрібне Україні міністерство культури взагалі. Он, мовляв, у США міністерства культури немає, у Франції немає й від цього вони «не менш культурні», ніж Україна?

– Існує практика в багатьох країнах, де немає міністерств культури, але є спеціальні департаменти чи відділи, наприклад, відділ збереження культурної спадщини. У Франції міністерство культури є, але воно займається комунікуванням. У різних країнах воно по-різному називається. Але справа не в тому, як воно називається, а в тому, чому воно служить. Ось я їздив не так давно до Парижу на форум, на який прийшов президент Франції Франсуа Олланд, який знайшов час на просту робочу зустріч і підкреслив, що обличчя Франції – це насамперед культура, тому держава так багато в неї вкладає.

– Культура завжди в Україні фінансувалася за залишковим принципом, а тепер, в умовах війни, тим паче. Де братимете гроші для втілення своїх планів?

– Шукаємо додаткові резерви, як люблять висловлюватися чиновники. Хоча в умовах війни це справді нелегко. От я привіз з Франції ідею, якою поділився на засіданні Кабінету міністрів: з акцизу, яким обкладається алкоголь і тютюн, відраховувати відсоток на культуру, тобто, щоб з кожної пляшки пива і пачки цигарок одна копійка йшла на розвиток національної культури. Мені відразу ж кажуть: «Слушна ідея, але гроші ці поки що підуть не на культуру, а на оборону».

Нині в мене чимало часу йде на перемовини й зустрічі з міжнародними інституціями, зокрема з Британською Радою, партнерами з Канади, Німеччини, США. З міністром культури Польщі, якого недавно обрали до Європарламенту, ми досягли конкретних домовленостей щодо спільної діяльності, навчання наших працівників за різними напрямками, зокрема з музейної справи, кінематографії. У нас також є домовленість про спільну підготовку і проведення Венеціанського бієнале 2015 року.

Шукаємо додаткові внутрішні джерела. Наприклад, працюємо над тим, щоб ввести гастрольний «податок» (для іноземних колективів і виконавців він становитиме до 20 відсотків), кошти від якого йтимуть

на спеціальний фонд Мінкультури, з якого фінансуватимуться гастролі українських колективів, театрів, солістів. Дискусії з цього питання тривають. Паралельно йде робота над додатковим «фондом» розвитку вітчизняного кінематографу, який може бути сформовано з обороту всіх українських кінодистриб'ютерів, вартості реклами, яка йде під час показу фільмів на телебаченні, в інтернеті, кабельній мережі. Тобто, ми намагаємося максимально збалансувати інтереси різних сторін і державну політику в сфері театру, кіно, музейної справи.

Крім того, будемо економити. Наприклад, ми скасували відзначення 200-річчя Тараса Шевченка в національному палаці «Україна» й не всі в суспільстві це зрозуміли, не всі сприйняли. Дехто каже, як це так, це ж Тарас Шевченко, наш геній, пророк, потрібно, щоб усе було на найвищому рівні. Я також за те, щоб усе було на найвищому рівні. Але для мене найвищий рівень – це загальнонародний. Згадаймо, Тарас Шевченко, любив простоту, нехтував розкошами й, напевне, й сам не захотів би, щоб його вшановували в палаці. Зал «України» вміщує 3,5 тисячі глядачів, виходить, що більшість шанувальників творчості Кобзаря опиняться поза святом. Тому в тих умовах, що склалися, ми провели вшанування пам'яті нашого великого поета на Майдані, без жодної копійки, зекономивши для держави 1,3 мільйона гривень.

– **Щоб керувати культурою держави в такі складні часи, треба, очевидно, бути досвідченим чиновником, функціонером, менеджером, мати тверду руку, холодний розум... Не боїтеся, що актор у Вас перематиме?**

– Я справді не чиновник і не функціонер у класичному розумінні цих понять. Але мої заступники – професійні чиновники, які добре знають сферу культури, її больові точки й можливості. Разом з тим я дуже хотів би, щоб усі, хто працює в моїй команді, були не просто чиновниками, а стали культурними менеджерами. Щоб міністерство не керувало культурою, а створювало умови для її розвитку. Щоб воно перетворилося на відкрити платформу підтримки можливостей для творчих людей, де могли б генеруватися ідеї різних цехів – академічного, сучасного мистецтва, балету, опери, національних колективів, щоб спробувало змінити настанову суспільства до культури в широкому сенсі.

– **І, навпаки, не боїтеся, що чиновництво притупить у Вас акторський талант?**

– Міністерська діяльність справді забирає багато часу, сил, енергії. Але в мене йде миттєва «переключка». Я продовжую грати, продовжую горіти на сцені, єдине, не можу починати нових проєктів, бо вони вимагають багато часу, якого в мене нині немає. Тобто, «чиновництво» і творчість не шкодять одне одному, а допомагають тримати баланс.

– **Коли Ви зможете сказати, що ось я, новий міністр, який прийшов сюди з Майдану, якому там само, на Майдані, ви довірили таку важливу і таку «багатостраждальну» галузь як культура, на цій посаді справді не випадковий чоловік? Тому що конкретно зробив «по-перше, по-друге, по-третьє»...**

– Я вже звітував про свої перші 100 міністерських днів. Там є й про перші конкретні справи, які нам вдалося зробити, й про кроки наступні, які плануємо. Можна було б говорити про це ширше, але звіт можна прочитати на інтернет-сторінці нашого міністерства. На сьогодні дуже важливий момент – законодавчий, ми працюємо над низкою законів у сфері культури й якщо їх ухвалить, нам буде що сказати людям, які нам довіряють і сподіваються на нашу підтримку.

– **Які ваші пріоритети, скажімо, на наступні сто днів?**

– Якщо коротко, то, найперше – збереження культурної спадщини України, по-друге, додаткові джерела фінансування культурних проєктів, по-третьє, розширення кола експертів, по-четверте, вдосконалення законодавства. Ми працюємо над законопроектом, який звільнить національного виробника культурного продукту від податку на додаткову вартість (ПДВ). Ми активно обговорюємо можливість інформатизації наших бібліотек, навіть із залученням інвесторів, відродження сільських клубів та осередків культури, впровадження державної програми читання, заснування лабораторії дослідників автентики...

– **Люстрація. Чи торкнеться вона сфери культури і яким чином?**

– Уже торкнулася. Я звільнив усіх заступників і керівників головних департаментів, які працювали за попереднього міністра. Голова Держкіно Катерина Копилова, яка була тісно пов'язана з сім'єю Яну-

ковича, після нашої «люб'язної» розмови про те, що подальша робота неможлива і що необхідно здійснювати відповідні перевірки прокуратурою, сама написала заяву на звільнення за власним бажанням.

Хоча питання люстрації багато складніше, ніж здається на перший погляд. От мені кажуть: художній керівник такого-то творчого колективу поведився негідно, художний керівник іншого театру підтримував Януковича. Річ у тім, що

Офіційні ж заборони лише стануть зайвим приводом для критики російськими політичними «аморальною» політики нової української влади.

І третє, має бути диференційоване ставлення до українського артиста чи колективу і зарубіжних. Не може Тарас Чубай платити за оренду на свій концерт залу палацу «Україна» ті самі 250 тисяч гривень, що й Філіп Кіркоров, який приїздить до Києва з Москви. Так було, але так більше не буде.

Міністр культури Євген Нишук під час відвідин Українського культурного центру «Барвінок» у Йонкерсі (штат Нью-Йорк), який кілька років тому заснували й успішно провадять Світлана Хмурковська, Петро й Оксана Дуди

художні керівники театрів встигли підписувати контракти на багато років вперед. І це певна проблема. Щодо театрів, то наше міністерство виступило з пропозицією всім художнім керівникам написати заяви на звільнення й брати участь на заміщення вакантних посад на конкурсній основі.

– **Була ціла низка просто аморальних вчинків ректорів, в тому числі й деяких вищих навчальних закладах, підпорядкованих Міністерству культури, які під час Майдану переслідували й карали студентів, які брали участь у протестних акціях. Яка їхня доля?**

– У них вже оголошено конкурси на заміщення вакантних посад перших осіб...

– **Відомо, що багато діячів російської культури підписували антиукраїнські листи. Є заклики бойкотувати російські колективи, які приїждять до України? Як ви ставитеся до такої ідеї?**

– Я не збираюся видавати спеціального розпорядження Міністерства культури про заборону гастрольної діяльності артистів з Російської Федерації. Але я радився з тими, хто займається гастрольною діяльністю, і вони вважають, що для тих, хто піддався антиукраїнській пропаганді й поставив підписи під різними зверненнями, листами, прокламаціями, які підливають ще більше оливи у вогонь, повчальним буде «народний бойкот». І якщо якась компанія запрошує російського виконавця чи колектив, заплативши за це гроші, а народ не купить квитків, то компанія наступного разу добре подумає, чи є сенс запрошувати такого гастролера й головне, чому його народ України слухати більше не хоче.

А по-друге, самі гастролери не зароблять грошей, які звикли заробляти без будь-яких податків. І це для них також буде уроком.

– **Щодо російськомовних фільмів. Вони й далі пануватимуть в українському інформаційному й культурному просторі, оскільки Україна, напевне, немає чим заповнити цей вакуум?**

– Недавно ми не дозволили пустити на український ринок два російські фільми – «Белая гвардія» і «Поддубний». Піднявся великий галас. Кажуть, новий міністр вводить цензуру. Пояснюю: цензури не вводимо, але чужої пропаганди й дезінформації, перекручування історії, відвертої брехні, тим паче антиукраїнської, в українському інформаційно-культурному полі ми не допустимо також.

– **Яка подальша доля кіностудії імені Олександра Довженка?**

– Ви, напевне, знаєте, що відомого кінорежисера Олеса Янчука призначено новим генеральним директором цієї студії. За часи незалежності кіностудія, з якою пов'язано так багато славних імен і фільмів, перетворено фактично на руїну. На її території відкрили супермаркет. Ми хочемо відродити її діяльність. Шукаємо інвесторів. Гадаю, що справу порятунку усталеної кіностудії держава частково зможе взяти на себе. Насправді там не знімалися навіть ті деякі кінопроекти, які були в нас у попередні роки. Бо склалася така ситуація, що там невідгідно знімати. Але ми звернулися до Фонду держмайна, який нині бере з неї 70 відсотків прибутку, а залишає 30, переробити цю систему оплати навпаки, оскільки за даних обставин вона веде до повної загибелі кіностудії. Тоді б фільми, які підтримує держава, могли зніматися на кіностудії імені Довженка.

Ми дуже розраховуємо на спільну діяльність з міжнародними кінокомпаніями. Йдеться навіть про співпрацю з Голівудом або з якимсь відомим європейським партнером. І ми вже маємо конкретні запрошення, пропозиції й, чесно кажучи,

це одна з причин нашого з Олесем Янчуком приїзду до Америки.

– **Ви грали в «Залізній сотні» Олеса Янчука, а потім стали свідком загибелі «Небесної сотні». У Вас не було відчуття, що все в нашій історії повторюється?**

– Усе справді повторюється... Цей фільм Олесь Янчук створив у 2004 році за мотивами книги Юрія Борця «У вирі боротьби». Там також були молоді хлопці, готові віддати свої життя за Україну. У вирі

Це відчуття знайоме кожному, хто втрачає близьких, рідних. Людина впадає в якийсь ступор, а тут перші смерті молодих людей, навіть неукраїнців. Що говорити, як висловити співчуття батькам, сестрі, які приїхали забрати тіло сина й брата. Я подумав, що це може зробити якась символічна пісня. І ми з хлопцями ввімкнули стару лемківську пісню «Плине кача» в той момент, коли принесли домовину. Ця пісня стала гімном прощання, на превеликий жаль,

трагічних подій на теренах Східної Польщі, споконвічній українській землі, опиняється сотня бійців Української Повстанської Армії. Зрозуміло, що сили нерівні, але незламною «Залізною сотнею» рухали дух і віра в кінцеву перемогу. Я думаю, «Залізна сотня» і «Небесна сотня» – це ті самі хлопці, тільки з різних епох. Сьогодні сотня в Україні – це символічна одиниця сили гурту людей, громади, співтовариства. Під час Майдану були Сотня лева, Мистецька сотня, Медична сотня... Майдан почав мислити сотнями... Життів і, на жаль, смертей. Усе справді повторюється..

– **Коли на Майдані було особисто Вам найстрашніше?**

– Коли почали стріляти й з'ясувалося, що набой не слізогінні, не «холості», а справжні, смертоносні... Я вже «вмирав», і не раз, але то було у фільмах. Я навіть раніше уже десь писав, що коли нас оточували, було таке відчуття, що це знімається кіно, а не насправді. В якийсь момент настає заціпеніння, а потім, коли ти з нього виходиш, то відчуваєш, що переступив межу, за якою вже не існує ані страху, ані болю. Мені здається, що саме там, на Майдані, в ті найстрахітливіші дні українська нація позбулася гену страху...

– **Але Ви – актор, у Вас оголені нерви, як писав поет, Ви рижете в кров свою босу душу, це видно з ваших ролей, які граєте на сцені й у кіно. Коли особисто Вам було на Майдані по-справжньому боляче? Маю на увазі не фізичний біль, а душевний.**

– Напевне, коли привезли на Майдан домовину з тілом першого вбитого – Жизднєвського Михайла, молодого, 21-літнього етнічного білоруса. І коли на початку нашої зустрічі в Народному домі в Нью-Йорку Аскольд Лозинський з побратимами виконали пісню «Плине кача», мене знову пройняв той біль.

з багатьма тими, кого ми назвали героями Небесної сотні. Я дуже дякую, що пам'ять про них ви бережете й тут, у США...

– **Ви другий, після Богдана Ступки міністр культури, якого Україна знає в обличчя, бо ви успішний, «затребуваний» актор театру й кіно. Але Ваші колеги в майданні дні поведилися по-різному. Ви ж просто жили-прожили на Майданах – і Помаранчевому, і Європейському – від перших днів до найтрагічніших і до перемоги. Звідки у вас це? Розкажіть трохи більше про своє приватне життя, своє коріння...**

– Єдиний раз я відлучився надовше – на півторі доби з Євромайдану, коли отримав повідомлення, що маму з інсультом забрали до лікарні. Мама переживала, в неї був стрес, але жодного разу не сказала, щоб я залишив Майдан, бо там небезпечно. Тільки молилася й просила Божого благословення для всіх нас – її (поряд зі мною постійно був і мій старший брат Богдан) і чужих дітей, що стоять за Україну. Два роки тому на 89-му році життя не стало мого батька. В юні роки він співпрацював з УПА і той дух завжди панував у нашому домі. Я пізня дитина (коли народився татові було 50 років, мама на 13 років від нього молодша), але «надолужив» у своєму особитому житті й, як у нас кажуть, рано почав – рано одружився. Моя дружина також актриса, син Олеса вступив на перший курс до театрального інституту.

– **Переглянула Вашу сторінку на «Фейсбуці». Один майданівець, здається, священник, благословляючи Вас на нову посаду, написав: «Євгене, будь не просто голосом Майдану, залишайся його совістю...» Зможете?**

– А інакше я просто не вмію...

Розмову провела Катерина Кіндрась

З ПЕРШИХ УСТ

Ця прес-конференція стала першою справді масштабною зустріччю глави держави з представниками мас-медіа

Джона Кеннеді. Постійно звертався Порошенко й до історії – від часів Реформації до Великої французької революції, девіз якої «Свобода, рівність, братерство» перефразував на свій лад і зробив девізом «Стратегія – 2020»: «Гідність, свобода, майбутнє».

Запитували журналісти, в основному, про майбутнє Донбасу, його особливий статус і боротьбу з терористами ДНР і ЛНР, про переговори з Путіним і страх перед ним, нарешті, про можливість нового Майдану, про покарання за злочини проти майданівців і про можливість введення на Донбас миротворців ООН. Ось 10 найгостріших запитань і 10 відповідей на них.

3. Чи буде засуджено тих, хто розганяв Майдан?

На думку президента, уникнути покарання можуть і повинні деякі з тих, хто брав участь у розгоні Майдану – співробітники спецпідрозділу МВС «Беркут» і солдати внутрішніх військ. Не всі, але ті, які воювали в зоні АТО. «Вони кров'ю змили свою провину», – заявив український президент.

4. Що означає прописаний у законі особливий статус Донбасу?

«Ніякого закону про особливий статус Донбасу немає. Є закон про особливий режим місцевого самоврядування,

Прес-конференція Президента України Петра Порошенка в Мистецькому арсеналі в Києві

ПРО РЕФОРМИ, ПУТІНА Й МАЙДАН

У четвер, 25 вересня, відбулася широка прес-конференція Президента України Петра Порошенка

після його вступу на посаду – до цього він обмежувався лише короткими брифінгами й трохи більш тривалими бесідами з центральними телеканалами.

Проводити захід вирішили не на Банковій, а в невимушеній обстановці арт-центру «Мистецький арсенал». Демократичності заходу додала й заява прес-секретаря Порошенка Святослава Цеголка про те, що жодне питання не узгоджувалося заздалегідь, і кожен із присутніх, будь то українець чи закордонний гість, може запитувати про що завгодно. Втім, іноді функції «модератора» брав на себе сам глава держави, і то просив дати слово російському телеканалу «Дождь», то ділився своєю великою обізнаністю про те, що саме і в якій соцмережі йому написали. Не обійшов увагою навіть флешмоб «Поговоріть зі мною, Петре Олексійовичу!». «Ну ось, я й говорю», – усміхнувся він.

Запальний частині (за час якої поговорити з гарантом змогли представники 29 видань) передував виступ Порошенка, в ході якого він представив свою стратегію розвитку України до 2020 року.

Півгодинна вступна промова рясніла цитатами з класиків – великого британського драматурга Шекспіра (гамлетівське питання «Бути чи не бути?») Порошенку поставив відносно майбутнього України), українського філософа Григорія Сковороди, поета Василя Симоненка, економіста, нобелівського лауреата Ду-гласа Норта і президента США

1. Чому й досі не покарані Захарченко, Клименко, Януковичі?

«Я завжди був противником заочних судових засідань, але сьогодні я готовий відступити і внести законопроект, який в таких особливих випадках дає можливість проводити заочні судові засідання», – сказав Порошенко, додавши, що документ потрапить в стіни парламенту вже найближчим часом. На думку гаранта, необхідність його появи пов'язана з тим, що чекати, поки російська сторона видасть людей, винних у розстрілі Євромайдану, можна нескінченно, а правосуддя має восторжествувати.

2. Чи предстане найближчим часом перед судом головний одеський міліціонер Фучеджі, на совісті якого весняна одеська трагедія?

На видачу екс-начальника одеської міліції Дмитра Фучеджі Порошенку сподівається; навіть попросив допомоги в справі повернення колишнього начальника Одеського главку на батьківщину журналістку Першого каналу російського телебачення, яка поцікавилася, коли, нарешті, буде розслідувано одеську трагедію. «За даними наших спецслужб, він знаходиться в Придністров'ї й періодично відвідує Росію. Я дуже прошу у вас допомоги – видайте нам його! Зверніться з цього приводу до Путіна, без нього це дуже непросто», – заявив Порошенко, звертаючись до дівчини.

жодні державні функції України нікому не делегує. Питання незалежності й цілісності України ніким і ніколи не можуть бути виставлені на торги».

5. Чи плануєте Ви відвідати Донецьк?

Одним з основних шляхів мирного вирішення конфлікту на Донбасі Петро Порошенко бачить в проведенні місцевих виборів 7 грудня. На його думку, вони відбудуться в будь-якому разі. Після них глава держави не виключає для себе й відвідин Донецька: «Коли Донецьк обере собі легітимного міського голову, який представляв би мешканців міста, я приїду туди». Поки ж що, за словами Порошенка, приїжджати і говорити йому там немає з ким.

6. Чи розглядається можливість введення на Донбас миротворчих сил ООН?

Глава Української держави чітко означив свою позицію відносно необхідності введення іноземного миротворчого контингенту на Донбас – воно виключено. «Введення миротворчих контингентів в Придністров'я та в місця інших заморожених конфліктів призвело до втрати державного суверенітету. Жодних миротворчих контингентів не буде. Крапка! Буде місія спостерігачів. Завтра прибудуть перші безпілотні апарати, які стежитимуть за режимом припинення вогню», – сказав він, додавши, що особливу увагу

моніторингова місія зверне на використання важкої артилерії, на кшталт російських «Градів».

7. Чи триватимуть у Вас переговори з Путіним?

«Я думаю, протягом трьох тижнів у нас буде зустріч з Володимиром Путіним. Вона буде в багатосторонньому форматі, але не виключається проведення й двосторонніх консультацій», – заявив президент. При цьому Порошенко запевнив, що господаря Кремля не боїться: «Я нічого не боюся і ніколи нічого не боявся. Додаткових сил мені додає те, що я представляю потужну країну з сильним народом».

8. Чи можна сьогодні говорити, що Україна має боєздатну армію?

«У нас не було армії. І коли кажуть, що у нас склади забиті бронетехнікою – це консервні банки, до яких роками не підходила жива душа... Але за ці 100 днів ми створили армію, яка здатна захищати країну», – сказав Порошенко. «І ті втрати, яких ми завдали противнику, свідчать про її боєздатність», – додав він. При цьому президент запевнив, що іноземна допомога летальною зброєю, як би її не бажали деякі, Україні не потрібна. «Високоточна протитанкова ракета виробництва Франції чи США коштує в 14 разів дорожче, ніж аналог, який виробляється на вітчизняному КБ «Луч», – пояснив президент.

А ось те, що потрібно – це системи стеження й безпілотики, і іноземні партнери України погодились їх дати – ось-ось перші вже почнуть надходити, запевнив Президент.

9. Ваше передвиборче гасло «Жити по-новому». Коли ж Україна заживе по-новому?

«Країна вже живе по-новому. Вона в тому стані, в якому нині тільки вона здатна витримати випробування. Ми по-новому працюємо, спілкуємося у світі».

Але ось нового життя в ЄС доведеться ще почекати й провести необхідні реформи. «Більше 60 реформ передбачає «Стратегія-2020», їх потрібно запускати майже одночасно. План здається непосильним, але очі бояться, а руки роблять... Мета наших амбітних реформ – підготуватися, щоб в 2020-му році подати заявку на членство в ЄС».

10. Чи не боїтеся Ви нового Майдану?

«Я вважаю, що Майдани прикрашають Україну. Я не виключаю, що вони будуть», – сказав Порошенко. І додав, що не боїться Майдану, як і Путіна. І якщо хто бажає до нього потрапити, то зробити це можна куди простіше, ніж з будь-яким іншим президентом України до нього. «Для цього не обов'язково дороги перекидати чи йти на Майдан», – зауважив президент.

Записав Тарас Гнип
Спеціально
для «Нової газети»

В УКРАЇНІ

БАРАК ОБАМА
ВИСТУПИВ НА 69-Й СЕСІЇ
ГЕНАСАМБЛЕЇ ООН

Американський президент Барак Обама у середу, 24 вересня, виступив з промовою на 69-й сесії Генасамблеї ООН у Нью-Йорку. У своєму виступі він виклав своє бачення ролі Сполучених Штатів у світі, де, за його словами, надто багато нетерпимості й екстремізму. Значну частину виступу президент США присвятив війні на Сході України і однозначно засудив Росію за агресію. За словами американського лідера, нині світ стоїть на роздоріжжі між війною та миром.

«Дії Росії в Україні порушили той порядок, який склався після Другої світової війни», – зазначив американський лідер. Він пообіцяв Києву підтримку в протистоянні з Росією.

«Америка та наші партнери всіляко підтримуватимуть Україну, – сказав він. – Ми змусимо Росію заплатити ціну за агресію». Обама також окремо підкреслив, що українці повинні мати право обирати шлях розвитку своєї країни.

Водночас, він наголосив, що покарання Росії не є безальтернативним. «Є інший шлях – шлях дипломатії, початок якому поклало нещодавнє перемир'я. Якщо Росія обере цей шлях, ми знімемо наші санкції», – заявив президент США. За його словами, цей варіант дозволить відновити попередню роль РФ у світі та залучить Росію до розв'язання світових проблем.

Президент Барак Обама закликав також світ допомогти США й силам коаліції знищити «Ісламську державу» в Іраку та Сирії. У своєму виступі на сесії Генасамблеї ООН він назвав це угруповання «павутиною смерті».

У НЬЮ-ЙОРКУ ВІДБУВСЯ
САММІТ ЗІ ЗМІНИ
КЛІМАТУ

Учасники самміту ООН зі зміни клімату вирішили розширити використання відновлюваних джерел енергії і виділити мільярди доларів допомоги країнам, що розвиваються.

Однорічний самміт 23 вересня, організований генеральним секретарем ООН Пан Гі Мун, мав на меті до 2030 року зупинити втрати тропічних лісів, збільшити виробництво продовольства, наростити в період до 2030 року частку електромобілів у містах до 30% від продажу нових машин.

Наприкінці 2015 року в Парижі має відбутися новий глобальний

самміт, на якому мають укласти угоду про уповільнення зростання викидів парникових газів.

Президент США Барак Обама заявив на самміті в Нью-Йорку, що «глобальний договір» має включати в себе тверді зобов'язання деяких світових економік, що розвиваються, оскільки нині рівень парникових газів, які вони викидають, зростає разом зі зростанням економіки. Наприклад, Китай у 2007 році випередив США і став світовим лідером за кількістю викидів парникових газів.

ЕДВАРД СНОУДЕН
ОТРИМАВ
АЛЬТЕРНАТИВНОГО
«НОБЕЛЯ»

Колишнього працівника американських спецслужб Едварда Сноудена, який втік зі США, було названо одним із переможців шведської нагороди з прав людини, яку називають «альтернативним Нобелем».

У заяві The Right Livelihood Award Foundation йдеться, що Сноудена нагородили за «виявлення безпрецедентних масштабів державного нагляду за порушенням основних демократичних процесів і конституційних прав».

Сноуден розділив нагороду з Аланом Расбрідгером, редактором британської газети Guardian, яка опублікувала низку матеріалів, що базувалося на інформації Едварда Сноудена. Сноудена і Расбрідгера було оголошено почесними переможцями, що означає, що вони не отримають грошей.

Грошову ж винагороду в сумі 210 тисяч доларів розділять між собою пакистанська захисниця прав людини Астма Джахандір, представники Азійської комісії із захисту прав людини Базіл Фернандо та американський еколог Білл Маккібен.

Едвард Сноуден отримав тимчасовий притулок у Росії 1 серпня цього року, після чого йому було продовжено право перебувати в РФ. До цього він півтора місяця провів у транзитній зоні летовища «Шереметьєво», куди прибув з Гонконгу. США вимагають його видачі за звинуваченням у розголошенні державної таємниці.

АМЕРИКАНСЬКІ ЛІТАКИ
ЗАВДАЮТЬ УДАРІВ
ПО ПОЗИЦІЯХ
«ІСЛАМСЬКОЇ ДЕРЖАВИ»
В СІРІЇ ТА ІРАКУ

США підтвердили проведення Сп'яти повітряних ударів по позиціях бойовиків «Ісламської держави» в Сирії впродовж 23-24 вересня. Атаки також велися проти ісламістів в Іраку.

У заяві центрального командування США повідомляється, що в результаті нічної атаки на півдні від столиці Іраку Багдаду було знищено дві бойових машини ісламістів та склад озброєнь. Також було знищено дві вогневі позиції «Ісламської держави», з яких велися обстріли по курдському місту Ірбіль.

У заяві американського центрального командування наголошується, що під час п'ятого авіаудару в Сирії було знищено вісім транспортних засобів «Ісламської держави». Повітряні атаки було здійснено на півночі від прикордонного іракського міста Аль-Каїм.

Втрати джихадистів у Сирії повною мірою ще не оцінені. Але, як повідомляють активісти, одного з лідерів сирійського осередку «Аль-Каїди» було вбито в місті Алепо. За їхньою інформацією, 47-річний Абу Юсеф ат-Туркі був одним із 50 ісламістів, знищених під час повітряних ударів 23 вересня.

Тим часом, речник Пентагону Джон Кірбі заявив 24 вересня, що боротьба проти джихадистського угруповання «Ісламська держава» (ІД) може тривати роками.

СУД НЬЮ-ЙОРКА ЗАСУДИВ
ЗЯТЯ БЕН ЛАДЕНА ДО
ДОВІЧНОГО УВ'ЯЗНЕННЯ

Суд у Нью-Йорку засудив так званого «речника» «Аль-Каїди» Сулеймана Абу Гейта, який був зятем убитого лідера цієї мережі Осамі бен Ладена, до довічного ув'язнення.

Раніше Абу Гейту було пред'явлено обвинувачення, пов'язані з терористичною діяльністю. Слідство стверджувало, що підсудний є одним із тих, хто причетний до змови з метою вбивства американських громадян. Сулейман Абу Гейт – імам з Кувейту – звинувачення відкидає, наголошуючи, що його роль зводилася виключно до релігії.

Його почали називати голосом «Аль-Каїди» після терактів у США 11 вересня 2001 року. Тоді почали з'являтися записи бойовиків з погрозами подальшого насилля. На одному з відео з'являється бен Ладена каже, що атаки з використанням літаків триватимуть.

СВІТОВИЙ БАНК
ПОГРІШИВ ПРОГНОЗИ
ДЛЯ РОСІЇ

Зростання російської економіки може припинитися через ціну, яку Росія платить за свою роль в українській кризі, а також через відсутність структурних реформ та певну економічну політику – такими є висновки північного звіту Світового банку, головна штаб-квартира якого знаходиться у Вашингтоні.

Експерти Світового банку вважають, що наступного року економіка Росії зросте лише на 0,3%, а в разі, якщо конфлікт в Україні не вщухає, російська економіка може навіть скоротитися. На 2016 рік Світовий банк прогнозує зростання російської економіки всього на рівні 0,4%. Цей базовий сценарій від експертів Світового банку відрізняється від прогнозів російського уряду, які є значно оптимістичнішими.

У Світовому банку звертають увагу на те, що за умов санкцій, які запровадили проти Росії західні країни через кризу в Україні, Росії варто очікувати значного скорочення інвестицій. Крім того, уповільняться й темпи зростання споживчого попиту, який останніми роками був одним із двигунів російської економіки. У Світовому банку очікують, що темпи зростання споживання можуть уповільнитися до 0,5% в наступному році порівняно із 2% в поточному.

WESTINGHOUSE
ГОТОВА ДОБУДУВАТИ
ЕНЕРГОБЛОКИ
ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ АЕС

Американсько-японська компанія Westinghouse може взяти участь у добудові 3-го й 4-го енергоблоків Хмельницької атомної електростанції замість росіян, якщо таке прохання надійде з української сторони. Про це 24 вересня повідомив журналістам президент компанії Westinghouse в країнах Європи, Близького Сходу та Африки Ів Браше. «Якщо нас попросять це зробити, і все буде відповідати умовам безпеки, то чому б і ні? Ми з задоволенням це зробимо», – сказав він, відповідаючи на запитання журналістів про план щодо участі в добудові двох блоків Хмельницької АЕС. І.Браше прокоментував поширену в пресі інформацію про плани компанії купити певну частину акцій оператора всіх діючих АЕС України –

держкомпанії «Енергоатом» у разі її акціонування. Браше повідомив, що в стратегії Westinghouse немає планів щодо купівлі частки якогось підприємства. Він уточнив, що компанія купує частки в деяких підприємствах атомної промисловості тільки за участі в будівництві нових реакторів. «Купувати акції «Енергоатому» для того, щоб виробляти електроенергію, то я думаю, ні. У нас просто не вистачить для цього грошей», – зазначив Браше.

Як відомо, у серпні президент оператора усіх діючих атомних станцій України компанії «Енергоатом» Юрій Недашковський повідомив, що Україна відмовляється від послуг російської компанії «Росатом» у добудові 3-го і 4-го енергоблоків Хмельницької АЕС.

СТРІЛЯЮЧІ ШТАТИ
АМЕРИКИ

Факхівці ФБР провели дослідження й з'ясували, що за останні сім років кількість випадків нападу озброєних осіб в людних місцях збільшилася в США більш ніж удвічі. Про це свідчать дані спеціального звіту, підготовленого ФБР.

Експерти вивчили дані про випадки стрілянини за період з 2000 по 2013 рік й зафіксували 160 випадків, коли озброєні особи відкривали вогонь з метою вбивства в місцях скупчення людей (за винятком випадків стрілянини, пов'язаної з бандами чи розборками наркодилерів). За даними ФБР, найчастіше такі інциденти відбувалися в об'єктах некомерційного призначення (73 випадка) й навчальних закладах (39 випадків). Також було зафіксовано випадки стрілянини в державних установах і місцях надання медичної допомоги.

«Інциденти за участю озброєних людей стали відбуватися частіше – в перші сім років, розглянутих у рамках дослідження, в середньому було зафіксовано 6,4 таких інцидентів, тоді як протягом останньої семирічки в середньому щороку ставалося 16,4 інцидентів», – наголошується в звіті ФБР. Внаслідок надзвичайних пригод, розглянутих факхівцями ФБР, 486 осіб загинуло, 557 було поранено.

За повідомленнями світових та американських інформаційних агентств

Selfreliance
Ukrainian American Federal Credit Union

ЗАОЩАДЬТЕ

на оплаті всіх кваліфікованих
витрат, пов'язаних з навчанням

Selfreliance
VISA

3.99

% APR
на 6 міс.

використовуючи свою
Visa® Credit картку з "Самопоміч"
від 1 серпня до 30 вересня 2014 р.

2332 W. Chicago Ave. Chicago IL 773-328-7500
5000 N. Cumberland Ave. Chicago IL 773-589-0077
136 E. Illinois Ave. #100, Palatine IL 847-359-5911

Selfreliance.Com
300 E. Army Trail, Bloomingdale IL 630-307-0079

734 Sandford Ave. Newark NJ 973-373-7839
558 Summit Ave. Jersey City NJ 201-795-4061
60-C N. Jefferson Rd. Whippany NJ 973-887-2776

Your savings federally insured to at least \$250,000
and backed by the full faith and credit of the United States Government

NCUA

National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency

*Транзакції проведені 1 серпня 2014 р. до 30 вересня 2014 р. у кваліфікованих продавців будуть опроцентовуватися при річній процентній ставці 3.99% на 6 місяців. Після промоційного періоду баланс, що залишається, повертається до опроцентовування при стандартній річній процентній ставці, що зобов'язує на Вашому рахунку. Кваліфіковані категорії продавців: 5045, 5192, 5300, 5310, 5311, 5411, 5611, 5621, 5651, 5661, 5691, 5732, 5734, 5942, 5943, 8211, 8220, 8244, 8249, 8299. За більш докладною інформацією звертайтеся до кредитівки "Самопоміч".

**Full Financial
Services**

**ЦЕНТРАЛЯ УКРАЇНСЬКИХ
КООПЕРАТИВ АМЕРИКИ**
від імени всіх кредитівок-членів ЦУКА

ВІТАЄ

ВОЛОДИМИРА КОЗИЦЬКОГО

*Президента/Виконавчого Директора
і Почесного Члена Ради Директорів
Федеральної Кредитової Кооперативи
СУМА-Йонкерс і довголітнього члена
Екзекутивного Комітету ЦУКА
З 90-ЛІТТЯМ!*

*Під Вашим правлінням кредитівка СУМА-
Йонкерс розцвітає й успішно допомагає
своїм членам та українській громаді.
Щиросердечне спасибі Вам, дорогий друже-
кооператоре, за Ваш довголітній внесок у
розвиток кооперативного руху!*

Бажаємо Многих і Благих Літ!

Федеральна Кредитова Кооператива
«Самопоміч» – Нью-Йорк
Українсько-Американська Федеральна Кредитова
Спілка Самопоміч – Чикаго
Федеральна Кредитова
Кооператива СУМА – Йонкерс
Українська Федеральна Кредитова Кооператива
«Самопоміч» – Філадельфія
Українська Федеральна Кредитна Спілка – Рочестер
Українська Національна Федеральна Кредитова
Спілка – Нью-Йорк
Українська Мічиганська Федеральна Кредитова
Кооператива Самопоміч
«Самопоміч» (Н.Дж.) Федеральна Кредитова
Кооператива – Кліфтон
Українська Кредитова Кооператива
Самопоміч – Клівленд
Українська Кредитова Спілка «Будучність» –
Воррен, МІ
Українська Федеральна Кредитова
Кооператива Самопоміч Нью-Інгланд
Українська Федеральна Кредитова
Кооператива Самопоміч – Балтімор
Українська Федеральна Кредитна
Спілка «Основа» – Парма
Українська Федеральна Кредитова Спілка
«Самопоміч» Західної Пенсильванії

**УКРАЇНСЬКИЙ
КОНГРЕСОВИЙ
КОМІТЕТ АМЕРИКИ**
щиро вітає багатолітнього
члена Крайової Екзекутиви
й Крайової Ради

**ВОЛОДИМИРА
КОЗИЦЬКОГО**
зі славним
90-літнім ювілеєм!

Сердечно дякуємо за тісну
співпрацю й постійну
підтримку! Бажаємо
міцного здоров'я, добра,
родинного затишку та
Божого благословення на
многая й благая літа!

За Крайову Управу:
Тамара Олексій, президент
Марійка Дупляк, секретар

**Крайова Управа Спілки
української молоді (СУМ)
в Америці**

**щиросердечно вітає
пана Володимира
Козицького**
з 90-літтям
й бажає міцного здоров'я
та всього найкращого
на многії й благії літа!
**Честь України –
Готов боронити!**

За Крайову Управу СУМ:
Андрій Бігун, голова
Мирон Приймак, секретар

УКРАЇНСЬКА КАТОЛИЦЬКА ЄПАРХІЯ У СТЕМФОРДІ
UKRAINIAN CATHOLIC EPARCHY OF STAMFORD

161 Glenbrook Road
Stamford, CT 06902
USA

Tel: (203) 324-7698
Fax: (203) 357-7681
E-mail: stamfordeparchy@optonline.net

Стемфордська єпархія УГКЦ
сердечно вітає довголітнього
члена парафіяльної родини
Церкви св. Архистратига
Михайла у Йонкерсі, Н.Й., веселого,
відомого і невтомного
діяча нашої громади в США

**Високоповажаного пана
Володимира Козіцького,
в цей пропам'ятний
ювілей його 90-ліття!**

Пане Володимире! Ви нам усім — приклад правильного,
довголітнього збереження української ідентичності у діаспорі,
запалу і послідовності до праці, ідейності та відповідальності.
За це Вам честь і слава, наша пошана і подяка. Сотвори, ласкавий
Господи, дорогому панові Володимирові Козіцькому
ще здорові, плідні й щасливі Многії і Благії Літа!

**+ Павло, ЧСВВ
Єпарх Стемфордський**

**Дорогому пану
Володимиру Козіцькому
щирі вітання з Днем народження
та 90-літнім ювілеєм!**

Ці 90 років Ви прожили в невтомній праці, з повною самовіддачею й великими здобутками. Глибока віра, працьовитість і жертвність — це ті головні риси, якими Господь наділив Вас, і які є головною рушійною силою у Вашому житті. Наша церква Святого Архистратига Михайла у Йонкерсі та її велика парафіяльна громада, відданим членом якої Ви є, з Вашою допомогою зростала, укріплювалась вірою та збагатилась любов'ю до Бога. Єднання української громади навколо церкви є одним з найбільших Вашим досягнень. Кланяємося низько Вам за ту повсякденну працю, яка переросла у великі здобутки, і бажаємо вам доброго здоров'я, щастя в родинному житті і всіх земних благ. Зичимо радості і миру у серці, щедрих Божих Благословень та опіки Божої Матері! Многая літа!

З молитвою, вдячністю і любов'ю,
отець парох Кирило Ангелов з родиною,
довірені особи та парафіяни
церкви Св. Архистратига Михайла у Йонкерсі

**Рада директорів, працівники
й членство Федеральної Кредитової
Кооперативи СУМА-Йонкерс**

**щиро вітають свого Президента, виконавчого
директора й почесного члена Ради директорів**

**ВОЛОДИМИРА КОЗІЦЬКОГО
зі славним ювілеєм — 90-літтям від дня народження**

Бажаємо Вам, дорогий наш провіднику, наставнику
й колего, козацького здоров'я, такої ж активності,
молодечого завзяття й сили духу, які були притаманні
Вам всі ці довгі роки, родинного щастя, добра й Божого
благословення на многая й благая літа!

Від імені Ради директорів і членства:
**Андрій Горбачевський,
голова Любомир Щур, секретар**

ГЕНЕРАЛЬНЕ
КОНСУЛЬСТВО УКРАЇНИ
В НЬЮ-ЙОРКУ

CONSULATE GENERAL
OF UKRAINE IN NEW YORK

240 1st 49 Street,
м. Нью-Йорк, 10017, США

Tel: (810)212 371 69 Fax: 371 55 47
e-mail: gc_usn@mfa.gov.ua
http://ny.mfa.gov.ua

240 East 49th Street,
New York, NY 10017, USA

26 вересня 2014 р.

п.Володимиру Козицькому

Шановний пане Володимире!

Генеральне консульство України в Нью-Йорку вітає Вас з 90-річним ювілеєм!

Ваше життя є яскравим прикладом служіння Україні та українцям. Завдяки Вашим зусиллям та активній громадській діяльності продовжується та міцнішає неперервний зв'язок українців з Батьківщиною, а українські традиції та українська мова дбайливо зберігаються та передаються новим генераціям далеко за її межами.

Шануємо Ваш багаторічний практичний досвід роботи, самовіддану працю, організаторський талант, найкращі людські якості та тісну взаємодію з Генеральним консульством України в Нью-Йорку.

Бажаємо Вам міцного здоров'я, щирої долі, невичерпної енергії та наснаги, родинного затишку та нових здобутків на благо України та українців!

На многая літа!

З глибокою повагою та найкращими побажаннями,

Генеральний консул України в Нью-Йорку
Ігор Сибіга

Шановний Пане
Козицький!

Щиро й сердечно
вітаємо Вас з Днем
народження!

Вам доля дарувала
активне, багате і
цікаве життя. Ваш
Богом даний талант
організатора та велике
бажання робити

людям добро стали запорукою Вашого життєвого
успіху. Вам вірять, до Вашої думки прислухаються, у
Вас вчаться!

Тож дозвольте у світлий День Народження
побажати Вам міцного здоров'я, щастя, родинного
тепла і добробуту!

Многая Вам Літа!

Дирекція, Управа та працівники

Федеральної Кредитової Кооперативи

Самопоміч Нью Йорк

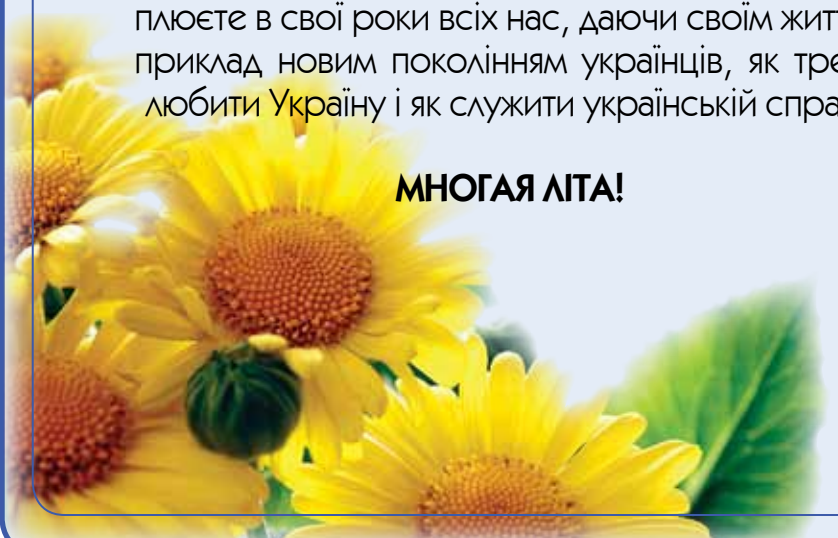
УКРАЇНЬКА НАЦІОНАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА В НЬЮ-ЙОРКУ

від імені Управи, Ради директорів,
працівників та свого членства щиро вітає
відомого діяча українського кооперативного
руху в Америці, Президента Федеральної
Кредитової Кооперативи СУМА-Йонкерс

ВОЛОДИМИРА КОЗИЦЬКОГО зі славним ювілеєм – 90-літтям від дня народження!

Бажаємо Вам, дорогий пане Козицький, здоров'я,
родинного щастя, добра, Божого благословен-
ня, такого ж молодечого запалу, яким Ви захо-
плюєте в свої роки всіх нас, даючи своїм життям
приклад новим поколінням українців, як треба
любити Україну і як служити українській справі.

МНОГАЯ ЛІТА!

www.ukracu.org
877-968-7828
MAIN OFFICE | 824 E. Ridge Rd | Rochester, NY 14621 | 585.544.9518 | fax 585.338.2980
BRANCH ALBANY, NY | SACRAMENTO, CA | SYRACUSE, NY | BOSTON, MA | PORTLAND, OR | BUFFALO, NY | VANCOUVER, MA | WEBSTER, NY
OFFICES 518.266.0791 | 916.721.1188 | 315.471.4074 | 781.493.6733 | 503.774.1444 | 716.847.6655 | 360.597.2096 | 585.545-6276

ДИРЕКЦІЯ, ПРАЦІВНИКИ ТА ЧЛЕНСТВО УКРАЇНЬКОЇ ФЕДЕРАЛЬНОЇ КРЕДИТНОЇ СПІЛКИ В РОЧЕСТЕРІ

сердечно вітають

пана ВОЛОДИМИРА КОЗИЦЬКОГО З ПАТРІАРШИМ ЮВІЛЕЄМ!

Нехай Всевишній у цей день
і повсякчас щедро винагородить
Вас всіма своїми ласками
й щедротами на многая
й благая літа!

Вельмишановний Володимире Козіцький!

З нагоди Вашого славного 90-літнього ювілею 2-й Відділ ООЛ в Йонкерсі разом з усією Організацією Оборони Лемківщини бажають Вам подальших життєвих сил і наснаги на шляху, котрий Ви обрали – служити своєму народу. Ваша невтомна праця в громаді, самопожертва і безкорислива готовність усього себе віддавати на загальне благо заслуговують найвищої похвали для Вас – Чоловіка і Батька, Дідуса і Товариша, мецената і невтомного трудівника, а найбільше – Вірного Сина України!

Многая та Благая Літа!

Від імені 2-го відділу ООЛ в Йонкерсі
й Організації Оборони Лемківщини
Стефан Капітула

Дорогий пане Козіцький!
УЧНІ, ПЕДАГОГІЧНИЙ КОЛЕКТИВ
ТА БАТЬКІВСЬКИЙ КОМІТЕТ ШКОЛИ
УКРАЇНОЗНАВСТВА У МІСТІ ЙОНКЕРС
щиро вітають Вас з 90-річним ювілеєм!

Ваш ювілей – щаслива дата,
І сумніватись тут не слід.
Нехай сьогодні наші привітання
У серці Вашому залишаться добрий слід.
Отож, прийміть найкращі привітання –
Здоров'я, щастя та багато літ.
Всю доброту, яка існує в світі,
Всю радість, що живе серед людей,
Найкращі всі, що до вподоби, квіти
Даруєм Вам у цей святковий день.
Нехай Господь завжди у поміч буде,
А Мати Божа береже від зла.
Бажаєм Вам здоров'я, щастя й сили,
Земної радості й тепла...

Ми добре знаємо й відчуваємо, як Ви любите
дітей, молодь і безмежно вдячні Вам за бага-
толітню підтримку нашої школи. Бо саме в
школі формується національно-духовне зерно
майбутнього покоління, а отже, нашої грома-
ди, а отже, й української Америки. Низький Вам
уклін за добре серце й щедрі душі! Многая літа!

Шановний пане Козіцький!

Від імені маленьких Барвінчат щиро вітаємо Вас з 90-літнім ювілеєм!

*Хоч наші ніжки й ручки ще маленькі, та добре знають свою путь,
Як виростуть на службу Україні підуть.
Хоч наші серденька ще маленькі, та щирі й ніжні в них чуття,
Любити Україну ми будемо усе своє життя!*

Бажаємо сили, натхнення, насолоди в усіх Ваших благих справах та многая і благая Вам літа!
Сердечно дякуємо за турботу, допомогу та підтримку дитячих організацій у Йонкерсі!

З повагою, діти, родичі, педагогічний колектив Дитячого садочку «Барвінок»

Barvinok – Children's Educational Center

(Monday through Friday for toddler and preschool – age 18 month to 5 years)

Welcome: 25 Old Jackson Avenue, Hastings on Hudson, NY Tel: (914)409- 3564 barvinokchildrenscenter@gmail.com

**Це найкраще місце для
збереження ваших
ощадностей!**

Інтернет: www.sumafcu.org

**Осінь: час переглянути свій бюджет.
Чи задоволені Ви відсотками, які одержуєте
у Ваших банках? Якщо ні – перевірте наші!**

**Перевірте, де ваші ощадності. Якщо в нас, будьте спокійні.
Якщо ні, то скільки дивидендів вони платять?**

**Наприклад: за \$100,000 банки виплачують річні
дивіденди від \$50 до \$900 на рік ☹**

Порівняйте з нашими: від \$750 до \$2,150 ☺

**Наші відсотки по позичках теж кращі, ніж у сусідніх банках.
Телефонуйте 914-220-4900.**

Головне Бюро

125 Corporate Blvd
Yonkers, New York 10701
Tel: 914-220-4900
Fax: 914-220-4090
1-888-644-SUMA

E-mail: memberservice@sumafcu.org

Філія в Йонкерсі

301 Palisade Ave
Yonkers, NY 10703
Tel: 914-220-4900
Fax: 914-965-1936

E-mail: palisade@sumafcu.org

Філія в Спрінг Велі

16 Twin Ave
Spring Valley, NY 10977
Tel: 845-356-0087
Fax: 845-356-5335

E-mail: springvalley@sumafcu.org

Філія в Стамфордї

39 Clovelly Road
Stamford, CT 06902
Tel: 203-969-0498
Fax: 203-316-8246

E-mail: stamford@sumafcu.org

Філія в Нью-Гейвен

555 George St.
New Haven, CT 06511
Tel: 203-785-8805
Fax: 203-785-8677

E-mail: newhaven@sumafcu.org

★ *Open Your Doors With Us* ★

PURCHASE

**Purchase a house and get your
mortgage through USFCU and
you will receive a**

\$1,000

Credit At Closing*

REFINANCE

**Refinance from another
lender with a**

2.75%

10 Year

Fixed Rate Mortgage

(2.783 APR)**

DISCLOSURE:

*PURCHASE: Loan subject to credit approval. \$1,000 credit is applicable for owner-occupied properties only and is available on USFCU Fixed or Adjustable Rate Mortgages. The \$1,000 Credit is applicable to new purchases only; internal and external refinances are not eligible.

**REFINANCE: Loan subject to credit approval. APR (Annual Percentage Rate) displayed is based on \$200,000 mortgage for a 10 Year Fixed Rate Mortgage. The 2.75% rate is available for external refinances only; internal refinances and purchases are not eligible.

*** GENERAL: Available for qualified applications received July 1, 2014 - September 30, 2014 with settlement occurring on or before December 1, 2014. Offers cannot be combined. Qualified applicants must be members or sign-up for membership in the USFCU. New memberships are subject to USFCU membership terms and disclosures (see membership eligibility at www.ukrfcu.com or inquire at any USFCU location). Joining members must present two forms of government issued I.D. (one must be U.S. government issued photo I.D.). A minimum of \$50 into a prime share account and a \$5 membership fee are required to open a USFCU account and must remain in the account at all times.

Federally insured by the NCUA.

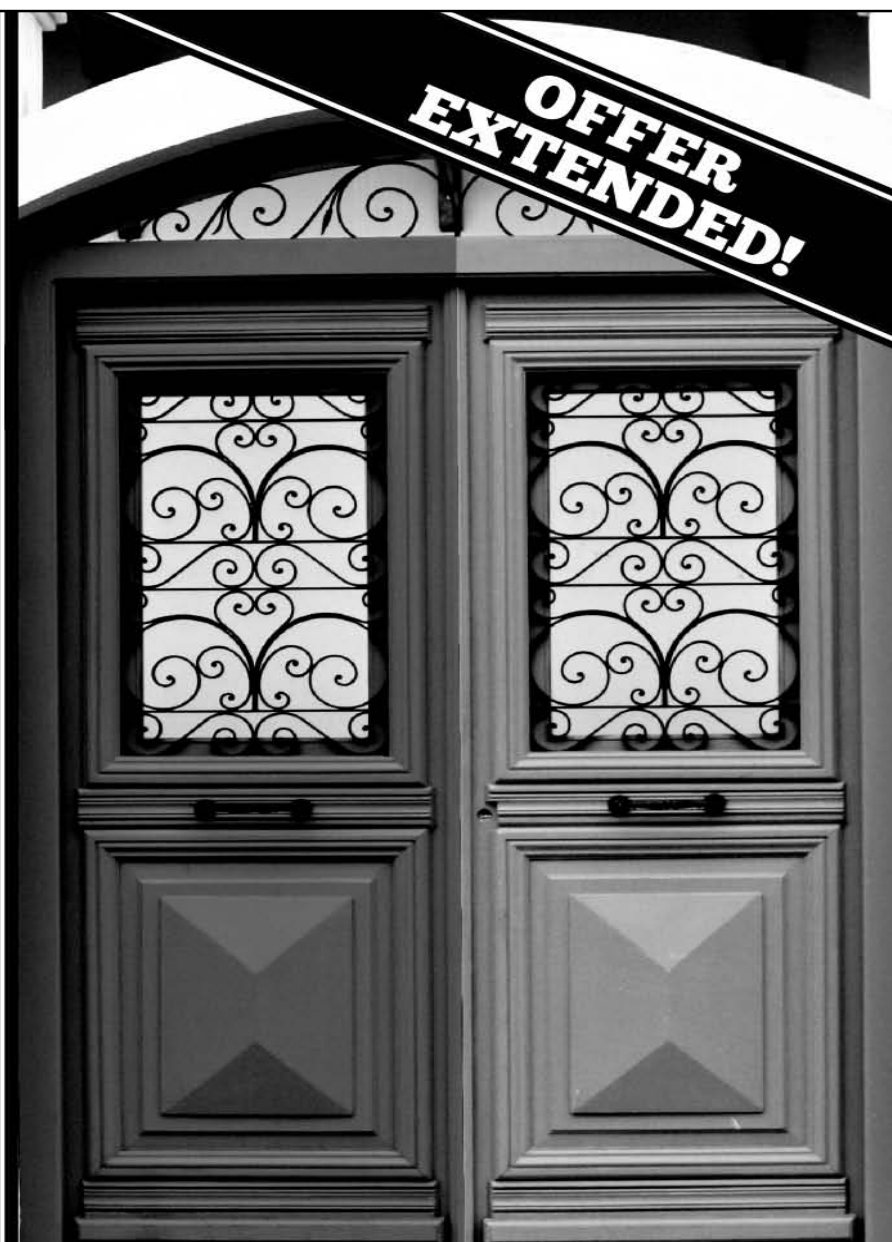

www.ukrfcu.com • 215.725.4430 Offers Valid from July 1, 2014 - September 30, 2014***

Federally Insured by the NCUA.

APR - Annual Percentage Rate

Offers Valid from July 1, 2014 - September 30, 2014***

ЛЮДИ І ДОЛІ

За мірками прожитих цим чоловіком років я знаю його зовсім недавно, за мірками ж нашого швидкоплинного емігрантського життя – дуже давно. Ще з тих пір, коли намагався знайти застосування в Америці своєму журналістському фаху й не знаходив. Тинявся по газетах, власники яких були жалюгідними людьми, які приїхали до Америки по жирний борщ і розумілися в журналістиці так, як я в їхніх шахрайських оборудках. Спілкуючись з цим чоловіком, відчував, що він мені співчуває. І коли, доведений до відчаю, я вирішив нарешті створити свою газету, першим, хто протягнув мені руку допомоги, був саме цей чоловік – президент кредитівки СУМА в Йонкерсі Володимир Козицький.

коли він категорично не погоджувався з моєю точкою зору на ті чи інші події, на ті чи інші особи. І відкрито про це заявляв. Але коли розумів, що правда була на моєму боці, не бундючився, не надував щоки, не соромився підійти й сказати: «Ви були праві, вибачте, я помилявся». Погодьтеся, на такий вчинок готові небагато з нас.

Я знаю історію кохання Володимира Козицького з його Ганусею, яку він і досі називає таким самим лагідним йменням, як і тоді у розбитій до щенту Європі, коли вперше побачив її й покохав. З тих пір минуло стільки років, що навіть страшно називати, а вона для нього все така ж мила й приємна серцю й душі Гануся.

Коли я бачу їх удвох, мені здається, що це закохана пара, в якій тільки-но почалася весна їхнього життя. Попереду – життєві випробування, сварки, негаразди... Як часто

Трирічний Влодко Козицький з мамою, татом і сестрами. Село Плотича Велика, 1929 р.

У Німеччині, 1942 р.

ЇХНЯ ОСІНЬ – ЯК ВЕСНА

26 вересня йому виповнюється 90 років. Дивлячись на нього та його справи, в це неможливо повірити. Бо в такі роки люди зазвичай сидять на дивані й час від часу ковтають пігулки. А він не тільки очолює одну з найуспішніших українських кредитівок, а й бере участь в усіх великих і малих справах української громади, встигаючи бувати ледь не на всіх її імпрезах. Навіть зовні це зовсім не 90-літній дід з костюмом і зеленою бородою, а молоджавий чоловік, в якому пульсує енергія і який, здається, ніколи не буде старим дідом.

Я знаю книгу життя цього чоловіка, бо редагував його щирі, написану серцем автобіографічну сповідь «Стежки, шляхи, дороги», яку він написав не для слави чи грошей, а як заповіт нащадкам. Аби знали, через які лихоліття пройшло його покоління, аби міцно тримали передані їм знамена, яким це покоління ніколи не зраджувало. Аби берегли й плекали, як зіницю ока, рідну мову, віру, звичай, як робило це покоління Володимира Козицького, яке припливало кораблями на землю Вашингтона з жалюгідними клумаками в руках і парюю доларів у кишенях. Але найперше прагнуло не розбудувати тут свої маєтності, а поставити українські церкви, школи, народні доми, кредитівки, музеї, створити українську пресу, громадські організації, мистецькі колективи... Щоб знала багатолітка Америка, що є такий народ – українці, і щоб відчувала їхній голос і їхню силу духу.

Я знаю душу цього чоловіка, бо не тільки дружні взаємини еднають нас. Бували моменти,

Весільне фото. Ляндштуль, Німеччина, 27 травня 1945 р.

все це вбиває в нас любов, перетворюючи життя з колись коханою людиною на рутину, а то й на тортуру. Подружжя Козицьких виховали трьох синів, пройшли через життєві випробування й зберегли почуття до сьогоднішніх днів, коли одному з них доля вже висвітлює на видноколі цифру 90. Здавалося б, пізня осінь життя, переддень зими. Але їхня осінь – як весна. І це ще одна наука, яку дає молодому поколінню цей дивовижний чоловік – уміти пронести юначе почуття крізь все життя й ніколи його не зрадити.

«Я безмежно вдячний долі, що на одній з життєвих доріг вона звела мене з моєю Ганусею, яка стала мені вірною дружиною, матір'ю наших синів, порадицею, розрадицею, помічницею – всім...» Це слова з книги ювіляра «Стежки,

Золоте весілля. В руках фото з 1945 року

Президент Федеральної кредитової кооперативи СУМА (Йонкерс) В. Козицький (сидить крайній ліворуч) зі своїми колегами, 2010 р.

шляхи, дороги». Вони звучать переконливіше, ніж найкращі вірші в світі.

...Володимир Козицький народився 26 вересня 1924

року в селі Плотича Велика Бережанського повіту на Тернопільлі. «Моє село, – пише він у своїй книзі «Стежки, шляхи, дороги», – в якому я народив-

ся і де минули мої дитинство й рання юність, розкинулося над річкою Стрипою на шляху між Тернополем і Бережанами. Назва села походить від риби плотиці, якої було колись вдовосталь у місцевому ставку. Великою Плотичу називали тому, що село було найбільшим у Бережанському повіті...»

Не знав малий Влодко, що хоч і випало йому народитися в мальовничому селі, не солодкою буде його доля вже з самих перших літ. Ще зовсім маленьким втратив він свого батька. «Образ батька закарбувався в моїй пам'яті ще коли я був зовсім малим. Він мав чорне волосся й чорні вуса. Пригадую, як довгим дрючком з гаком батько струшував для мене, трирічного, грушки. З тієї пори минуло багато років,

але щоразу, коли ліз на грушу, в моїй уяві завжди поставав батько. Й щоразу на очі наворачталися сльози: чому лишив мене так скоро?»

Йому не мине й 10 років, як немилосердна доля забере від нього й матір. «У червні 1936 року після короткої хвороби закінчилися мамині життєві страждання. Я ходив тоді до п'ятої класи. Пам'ятаю, як похоронна процесія проходила повз школу, і мої друзі-одно-класники вийшли подивитись, як я супроводжував маму в останню дорогу. Тяжко було пережити цю втрату, але життя тривало, треба було якось жити. Тепер доводилось вставати о 5-й годині ранку, гнати пасти корови за 2 кілометри і вертатись додому на 7:30, аби встигнути до школи. Після за-

Він ще не знав тоді, що полишає рідне село й рідний край назавжди, що попереду в нього поневіряння й рабська праця в Німеччині, табори для переміщених осіб і довга дорога на кораблі Marine Flasher до Америки, яка стане його другою Батьківщиною. Тут з Ганусею вони народять синів, тут дочекаються онуків і правнуків, тут стануть шанованими членами маленької України, яку самі ж, разом з такими самими переселенцями з розбитої війною Європи, й розбудують.

«Стежки, шляхи, дороги... У кожної людини вони свої. І кожен, доживаючи віку, озирється назад. Озираюся і я. І зга-

великою тривогою. Ми, старше покоління американських українців, живемо Україною й задля України. Й нам не байдужа її доля. Нам вкрай важливо, щоб була вона вільною, демократичною, сильною, заможною, шанованою в світі. Вільною серед вільних й гідною серед гідних. Нам важливо також передати естафету молодим, аби й далі жила й діяла українська Америка, аби голос українців в Америці й світі був не менш гучним, ніж голос інших народів. Аби наші діти й онуки не цуралися свого рідного, а берегли тут, на чужині, нашу віру, мову, звичаї...»

Ці слова з книги спогадів про

Але при цьому дбав не лише про власний добробут, а й про українську громаду. Саме він стояв біля витоків однієї з найміцніших нині кредитівок – СУМА в Йонкерсі. Нині їй виповнюється 50 років. І всі ці роки разом з нею був Володимир Козіцький.

«Почали ми свою працю в маленькій кімнаті, яку вживав пан Женецький, де щоденно сидів та редагував свою газету «Лемківські вісті», а по п'ятницях вечорами ми з С.Кацибалою провадили кредитівкою. Мали два столи, коробки від черевиків служили нам за касу для грошей. Працювали вдвох: перш

кого стелилося немов по маслу. Лише в дитячі роки бідував сиротою та в юначі трохи настраждався на каторзі в Німеччині, а потім жив у своє задоволення. Але не задоволеність шукав він – за всім, чого добивався, стояла тяжка, щоденна праця.

«Кажуть, що життя прожити – не поле перейти. Скільки тих полів перейшов я за своє життя, скільки здолав стежок, шляхів, доріг! Не злічити...» Він справді перейшов тих полів немало. І завжди долав їх з вірою в Бога й власний народ. Ніколи не цурався свого українства. Навпаки, гордився ним, залучав до громади нових і нових українців. Аби гуртом будувати й плекати українську Америку, аби допомагати Україні скинути пута неволі, щоб вийти їй на широке й чисте поле незалежності.

Я часто перечитую подаровану паном Козіцьким мені книгу «Стежки, шляхи, дороги...» Ставлю себе на його місце й мені стає моторошно. Залишитися круглим сиротою в 10 років, пройти німецьку каторгу, поневіряння Європою, тяжкі часи становлення в Америці й не зневіритися, не озлобитися, не злицеміритися, а, навпаки, стати добрим і людяним, готовим завжди прийти на допомогу тому, кому скрутно, кому боляче, хто потрапив у біді.

Мені хочеться в день 90-річного ювілею Володимира Козіцького стати перед ним на коліна. На знак пошани до всього покоління, яке стільки вистраждало, витерпіло й перемогло. На знак поваги до

Їхня осінь – як весна. Майже 70 років разом

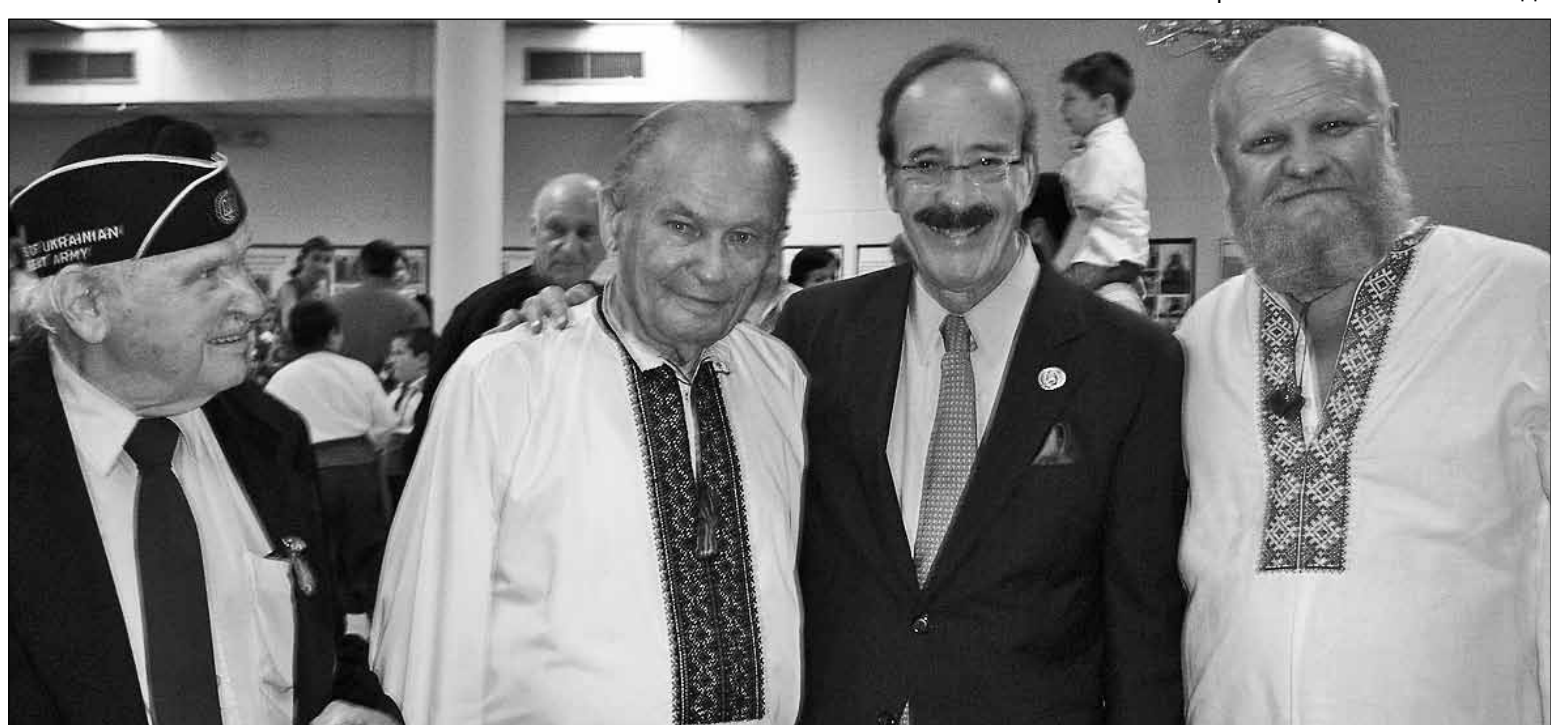
З синами Петром, Романом та Орестом

нять повертався на пасовисько, брав із собою книжки, пас корови і вчився, а назавтра знову мусів вставати о п'ятій...»

З малих літ доля ніби випробовувала його на міцність. Залишившись круглим сиротою, малий Влодко, втім, тягнувся до знань. Йому хотілося читати книжки, вчитися грамоти, прагнути добитись чогось у житті.

Але час, у якому йому випало жити, був ще більш немилосердним, ніж доля. Над світом вставала заграва ще небаченої в історії людства війни. До його рідного села прийшли перші «совіти». А невдовзі розпочалася німецько-радянська війна і до Плотичі Великої прийшли німці. Почали відправляти бажаних на працю до Німеччини, а потім почали гнати до рейху силоміць. Кожного тижня вийт мусив відправити кількох молодих хлопців та дівчат. Прийшла черга й до Влодка Козіцького.

Не можна без сліз читати його спогади, в яких він описує прощання з рідним селом. «Стояв чудовий сонячний день. Коли виїхали за село, я поглянув на цей незабутній образ, що залишився у моїй пам'яті на все життя: село, вкрите біло-рожевим цвітом вишень та яблунь (того року буйно цвіли дерева), з хат де-не-де курились дими, неначе дзеркала, блищали кілька вкритих бляхою дахів...»

На традиційному фестивалі в Йонкерсі (зліва направо): ветеран УПА Ярослав Кіцюк, Володимир Козіцький, американський конгресмен Еліот Енгель та головний редактор «Нової газети» Валентин Лабунський. Липень 2014 р.

дую при цьому стару народну мудрість: чоловік здійснився на землі, якщо посадив дерево, збудував дім і виростив сина. Я за своє життя посадив чимало дерев, побудував не один дім і виховав три сина-сокола, які йдуть моїми стежками. Отож, вважаю, що життя моє вдалося й прожив його я не марно. Але серце чомусь болить і болить. Бо знову насунулися над нашою Україною темні хмари, а наша велика радість, коли стала вона вільною, змінилася нині

своє життя Володимира Козіцького читаються як дороговказ для тих, хто прийде на цю землю після цього героїчного покоління. Вони настраждалися стільки, що вистачило б цих страждань на кілька поколінь. Але не впали у відчай, не опустили руки, а й на чужині жили тими цінностями, без яких не уявляють життя українця, куди б не закинула його доля.

В Америці Володимир Козіцький багато й тяжко працював, аби виростити синів.

за все, вписали всіх активних членів громади. Рахунок за номером один дістався тодішньому голові В.Черевку, рахунок за номером два – мені...»

Важко повірити, що нинішня багатомільйонна фінансова установа в сучасному багатоповерховому приміщенні – це й є нащадниця отієї маленької кімнатки, де В.Козіцький зі своїми побратимами намагалися створити кредитівку.

На перший погляд здається, що життя Володимира Козіць-

цього доброго, завжди усміненого, енергійного не за роками чоловіка, від якого віє добром і щирістю.

Нехай Господь благословить його разом з відданою Ганусею, синами, онуками й правнуками на многая й благая літа. Нехай будуть вони здорові й щасливі. Бо на таких людях тримається світ. Вони – сіль землі, світильники, які освічують дорогу заблукалим. Нехай же світять вони довго-довго!

Валентин Лабунський

ВІДЛУННЯ ІСТОРІЇ

1 вересня 1939 року частини вермахту перетнули польський кордон і розпочали окупацію Польщі, 17-го, який сталінська пропаганда назвала «золотим вереснем», її східні кордони перетнула Червона армія. Вересень 1939 року був для поляків початком національної трагедії, центральною подією якої став розстріл НКВД майже 22-х тисяч

Тому «возз'єднання» Галичини й Волині з УРСР означало початок репресій, що охопили еліту, потім – членів підпілля, згодом – всіх, хто виявляв будь-яке інакодумство щодо політики Москви. З перших днів після встановлення радянського режиму більшовицькі каральні органи почали проводити методичні арешти представників польської влади, діячів українських організацій. З лютого 1940 р. по червень 1941 р. було проведено чотири великі депортації населення. Виселяли сім'ї чиновників, польських осадників, офіцерів, партійних і громадських діячів та всіх, кого радянська влада вважала ворогами. За приблизними підрахунками, кількість депортованих із західних земель України протягом 1939–1941 років сягала сотень тисяч осіб. Протягом 1939–1941 років у катівнях НКВД в Західній Україні було розстріляно 50 тисяч осіб. Тільки за перші два тижні після початку німецько-радянської війни 22 червня 1941 року в тюрмах Західної України більшовики роз-

Розкопані останки жертв більшовицького терору після так званого «золотого вересня»

ЦІНА «ЗОЛОТОГО ВЕРЕСНЯ»

75 років тому радянські війська окупували Західну Україну

полонених польських офіцерів у Катині. Після розподілу сфер впливу у Європі між Сталіном та Гітлером більшість українських та білоруських земель анексував СРСР.

Згідно з нормами міжнародного права, дії Радянського Союзу вважались агресією. Щоб легітимізувати анексію західноукраїнських та західнобілоруських земель перед світовою громадськістю і місцевим населенням, керівництво СРСР висловило своє занепокоєння безпекою братніх українського та білоруського народів. Так зване «возз'єднання» Західної України з Радянським Союзом потребувало й правової легітимізації. Більшовики підлаштували все так, наче ініціатива «возз'єднання» належала місцевим українцям і саме воно звернулося з проханням прийняти їх до складу СРСР. З цієї метою 22 жовтня 1939 року радянська влада провела в Західній Україні буферні «вибори» до Народних Зборів. Пропаганда в СРСР проголошувала демократичність виборчого процесу, тоді як у бюлетенях було лише одне прізвище, як правило, лояльної до влади особи. Вибори відбувались відповідно до плану більшовиків. Як наслідок – перемогу отримали пробільшовицькі кандидати. 26-28 жовтня 1939 р. відбулись Народні Збори, на яких було ухвалено Декларацію про прийняття Західної України до складу УРСР.

Спочатку радянська Західної України проводилася під гаслом українізації. Здійснювались заходи щодо ліквідації безробіття, відбувалась українізація освіти та культури. Водночас більшовики заборонили діяльність усіх партій та товариств, закрили засоби масової інформації. Натомість монополію в управлінні отримала комуністична партія, створені та контрольовані новою владою організації та преса. Етнічних українців не допускали на керівні посади в адміністрації. Націоналізація промислових підприємств та початок колективізації розбалансували економіку новоприєднаних земель, що призвело до перебоїв у постачанні населення товарами першої необхідності.

стріляли понад 21 тисячу в'язнів. Ці події стали трагічним символом злочинності сталінського режиму та причиною подальшого негативного ставлення місцевого населення до радянської системи.

За спогадами очевидців, червоні зайти біля перших хат кожного села вигуквали: «Де живьот поп? Де живьот учитель?». Відтак ночами таємно й безслідно зникала галицька інтелігенція, члени політичних партій, просвітяни, кооператори, адвокати, видавці, колишні військовики... Трищали переповнені тюрми, недалеко від них по лісах, ярах і хащах з'являлися свіжовикопані ями із замордованими людьми.

Іншим «пощастило» – їх просто виселяли в Сибір, як не надійний, контрреволюційний елемент. Тільки в одну з ночей у червні 1940 року було виселено 1224 родини, 2638 осіб. А тепер увага – «контрреволюционной литературы, листовок, оружия и иностранной валюты при обысках не обнаружено». Тобто, людей позбавили батьківщини нізащо! Виселення мало й інший бік. Все майно, будинки, квартири, домашня худоба тощо після депортації тепер належало державі, насправді – партійцям і чиновникам. Навіть партійні та чекістські документи фіксують неймовірну кількість злочинів – привласнення цього майна, спекуляцію ним, одарювання ним наближених – коханок, шоферів тощо. Ціна «золотого вересня» для Галичини була жахливою. З осені 1939-го по осінь 1940-го було репресовано за політичними ознаками, часто навіть без письмового обвинувачення, майже 10 відсотків населення, 312 тисяч сімей. Понад один мільйон сто тисяч осіб!

Десятки тисяч українців, поляків, євреїв, забраних зі своїх помешкань, зникли без вісти. За чутками, їх розстрілювали десь неподалік. Довгі роки, де саме, було невідомо. Дем'янів Лаз – прикарпатський Бабин Яр, галицька Биківня. Назва походить від місцевої назви ділянки Пасічанського лісу. Ха-

зяйном однієї з них був селянин з села Загвіздя на ім'я Дем'ян. 2 вересня 1989 року з ініціативи УГС, НРУ та культурно-наукового товариства «Рух» на полі біля села Пасічна було проведено мітинг з нагоди річниці пакту Молотова-Ріббентропа. Роман Круцик, народний депутат України 2-го скликання, голова Київського меморіалу імені В.Стуса, автор книг «Народна війна» та «Дем'янів Лаз: геноцид Галичини», який вже раніше шукав місця поховань, під час виступу на мітингу, показав рукою в бік Дем'янового Лаза і сказав: «Ось на тому пагорбі і є станіславські Куропати» (за назвою лісового урочища в Білорусі, неподалік Мінська, місця масового поховання жертв сталінських репресій, віднайденого роком раніше).

Попадинця. Свідок Богдан Вінтоняк розповів, що особисто бачив, що тіла були закопані не більше, ніж на 20-30 сантиметрів. Інший очевидець Григорій Федик розповів, що німці пригнали євреїв і змушували їх діставати гаками й обмивати небіжчиків – «стелився неймовірний сморід від розкладених людських тіл».

Ольга Бігун розповіла, що влітку 41-го бігала з дітьми на ексгумацію, яку проводили німці, й бачила в ямі жінку з дитиною – «пам'ятаю, що вона була в гуцульському кептарі, однак лиця її вже неможливо було розпізнати». Пенсіонер Семен Витвицький, який служив на початку війни в українській поліції, підтвердив її слова, що справді витягли жінку, а з нею двоє – чи тримісячну дитину – «як розгорнули, то

лишки одягу. На наступний день знайдено черепи з кульовими отворами (до шести!), потім ще і ще... Цікаво, що гільзи були без маркування – щоб не залишати слідів. Декого, судячи з характерних ознак, добивали багнетами. Партійні чини і підручна преса поширювали брехню, що це жертви німців або «українських буржуазних націоналістів». Як написав у спогадах слідчий Данилів, «яке ж розчарування було в них, коли в зітлілому одязі виявився документ – копія вироку на польського офіцера Станіслава Мішковського, виписана на бланку НКВД».

Крім кісток, у розкопах знайшли масу артефактів – одяг, постолі, кулі, гаманці, гребінці, годинники, гудзики, зубні щітки, кляпи, мило, священницькі ложечки для причастя, документи – копії вироків, протоколів, квитанцій... За іронією долі, все це звозилося до міліцейської лабораторії Івано-Франківська, що на вулиці... Чекістів. Тепер, слава Богу, імені Андрія Сахарова. Катерина Пилипонок знайшла серед кісток шматок вельвету, притиснула до грудей і гірко-гірко заридала. За два тижні до війни її батько Михайло Лучин зник без вісти. А одягнений він був якраз у вельветові штани... Розкопки тривали майже 40 днів – з 21 вересня по 29 жовтня 1989 року. Тридцять три домовини прийняли рештки 524 убитих галичан. Встановлено прізвища лише 22-х. А ще імена дев'яток катів з місцевого НКВД.

Останній з «доблесних чекістів» Мілованов, який мав пряме відношення до розстрілів в'язнів Станіславської тюрми у Дем'яновому Лазі, останні роки життя провів у лікарні в місті Бар Вінницької області. Під час допиту він не дивився в очі й примовляв: «Я не стреляв. Я тільки обрасывал мертвых в ямы. Мне приказали».

Дружина й донька відмовились забирати додому «этого палача». Він так і помер, нікому не потрібний, навічно проклятий людьми.

Андрій Гурин
Спеціально
для «Нової газети»

Ціна «золотого вересня» для Галичини й Волині була жахливою. З осені 1939-го по осінь 1940-го було репресовано за політичними ознаками, часто навіть без письмового обвинувачення, майже 10 відсотків населення, 312 тисяч сімей, понад один мільйон сто тисяч осіб.

Протягом 1939–1941 років у катівнях НКВД в Західній Україні було розстріляно 50 тисяч осіб.

Іншим «пощастило» – їх просто виселяли в Сибір. Тільки в одну з ночей у червні 1940-го було виселено 1224 родини, 2638 осіб. Усього ж до сталінських «артеків» вивезли в «телятниках» сотні тисяч галичан та волиняків.

Йому спробував заперечити інструктор міськомуні КПУ Тітов, що то можуть бути жертви німців або бандерівців. Комуністу не дали закінчити, стягнули з трибуни і... заплювали. Р.Круцик почав шукати поховання ще на початку 89-го. З дитинства пам'ятав слова старших, що навколишні ліси були місцем поховання замордованих більшовиками. Що показово – спочатку майже всі літні люди, які могли знати про ті події, відмовлялися говорити. «Навіщо це тобі потрібно? Ви, молоді, не знаєте, з ким можете мати справу». Нарешті житель села Пасічна Петро Вінтоняк погодився показати, де бачив на початку війни розкриті німцями могили розстріляних. Інформація збіглася зі спогадами мешканця села Павлівки Ярослава

вона була така, наче спала...». За літо 1989 року Р.Круцик зміг зафіксувати з півтора десятка свідчень мешканців Пасічної. Найважче далось, але було дуже важливим, коротке інтерв'ю з колишнім комсомольцем Володимиром Данилишином, якого німці в 41-му змушували розкопувати могили. Той визнав, що бачив багато трупів – «між ними жінки і діти. Жінки в національній одежі, а чоловіки переважно в міській – камізьках». 21 вересня 1989 року з дотриманням всіх тодішніх радянських законів, з ініціативи слідчого Миколи Даниліва, зі свідками та понятими почали розкопки в полі, яке колись було лісом, тим самим Дем'яновим Лазом. З чотирнадцятої за ліком ями екскаватором було вигорнуто кістки людей і за-

Дзеркало

У ВИРІЙ

*В осінню днину, в лиху годину
Летіли гуси над плесом ставу.
А ватаг крикнув, що Ук-ра-ї-на-а,
І серце стало...*

Павло Гірник

ДОВКОЛА СВІТУ

З усіх наших шотландських вражень чомусь найбільше закарбувалася подорож на «Високі землі» – Highlands. Поїхати туди нам порадили місцеві єдинбурзькі українці, з якими ми заприятелювали з доброї руки професора Тараса Кузьо. Щоб пізнати справжній характер шотландців, поїдьте в Highlands, порадили вони. Що ми й зробили, замовивши одноденний тур Highlands and Loh Ness. Ми знали, що Гайлендс – найромантичніший і наймальовничіший регіон країни, який займає північно-західну частину Шотландії, але не підозрювали, що саме ці височини так густо політі кров'ю волелюбного шотландського народу в багатовіковій боротьбі за свою незалежність. Шотландські горняки історично звикли турбуватися про себе самі й завжди були незалежними. Перше враження – майже безлюдний ландшафт, а взимку тут життя взагалі замирає і тепліться лише вздовж головної автомагістралі. Такий плин диктує сувора шотландська природа і 200-літня примусова англонізація, починаючи з ненависного шотландцям Акту про об'єднання.

Доки ми їхали, екскурсовод-шотландець, знайомлячи з олицями, не просто оголошував: «Зараз ми проминаємо район такий-то, а тепер проїздимо територію такою-то...», а наголошував: «Зараз ми в'їжджаємо на землі клану Макдональдсів, а тепер перетинаємо територію клану Маккейнів, а ось тут проходить межа володінь клану Маккінлі...» Річ у тім, що всі прізвища з префіксом «Мак», що означає «син» – шотландсько-го походження, й Highlands – їхня батьківщина. Це єдина територія Альби (Шотландії), де ще живе автентична шотландська мова – галік. Колись, у XVIII-XIX століттях, вона зникла з цих земель разом з людьми, які залишали свою батьківщину, але сьогодні повертається знову. Галік став одним з уособлень шотландської ідентичності, разом з волінкою, знаменитою шотландською чоловічою спідницею – кілтом і не менш знаменитим шотландським віскі.

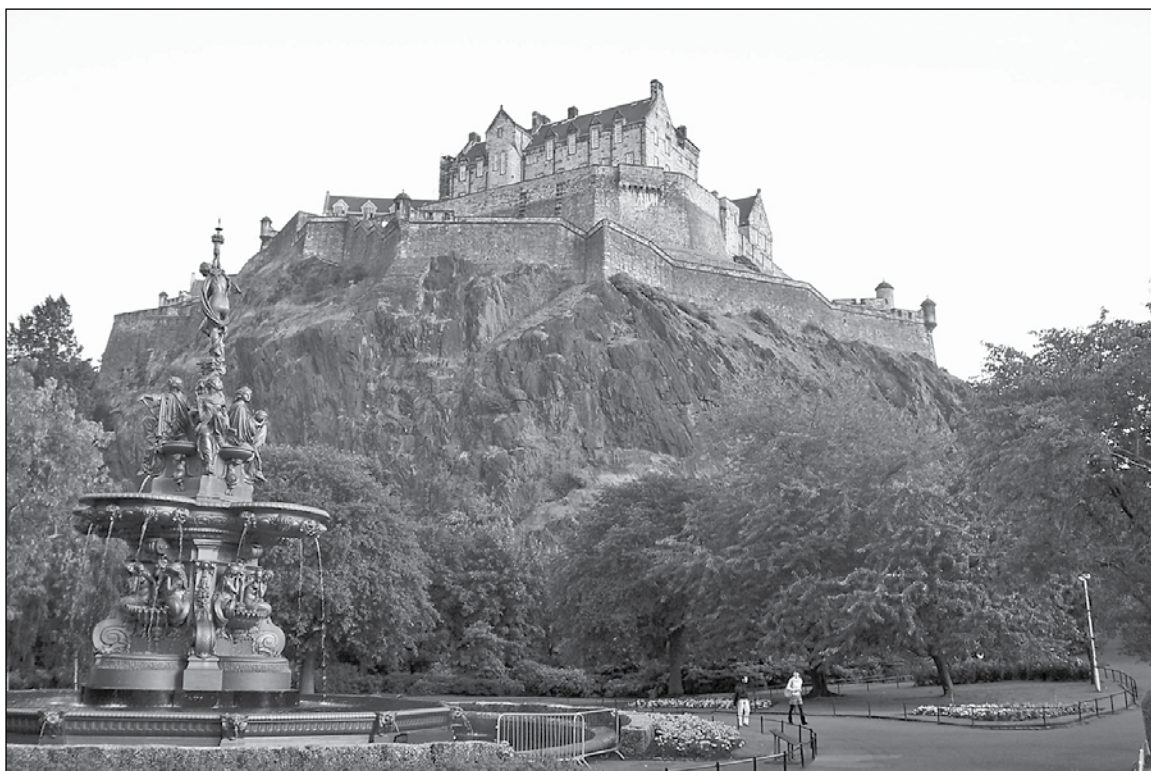
Клани воювали між собою не на життя, а на смерть, однак у перервах між уособленнями творили самобутню культуру. Найбільш відомим артефактом і символом Шотландії є гірська волінка, мистецтво гри на якій передавалося в спадок. До 1700 року волінка стала національним символом Шотландії.

Наш гід, він же водій автобуса, чоловік років шістдесяти, жваво пересипав свої розповіді про незламних шотландських героїв, які, за його версією, здебільше перемогли британців, «крутив» по радіо волінку й показно послуговався час від часу галіком.

На наше запитання, чи в усіх школах Шотландії вивчають галік, він зиркнув на нас, мов на інопланетян, і відповів: «В Единбурзі є лише пару шкіл, де його вивчають факультативно, ще кілька – в Глазго та Абердіні...» Тепер настала наша черга дивитися на нього, не-

мов на прибульця. «Але ж ви вмієте розмовляти своєю рідною мовою!» «Лише для туристів я знаю кілька речень, – чесно признався він. – Мої батьки не дбали, що буде завтра, вони хотіли сидіти перед телевизором, пити ель і насолоджуватися життям. Але я не такий і мої внуки вивчають галік...»

Тим часом ми проїздили надзвичайно мальовничою територією клану Макдональдсів. І наш провідник почав з особливим притиском розповідати, що саме тут, у цих суворих горах, Мел Гібсон знімав знаменитий фільм Braveheart (у нашому прокаті він називався «Хоробре серце») – про національного шотландського героя Вільяма Валлеса. «Гібсон одягнув усіх своїх героїв у кілти, бо йому здавалося, що так шотландці виглядатимуть більш сексуально, це ж Голівуд, їм потрібне видовище! – коментував іронічно наш гід. – Але фільм взяв Оскара і настільки збудив у шотландців національну пам'ять та гідність, що на виборах вони проголосували за національну партію, яка пообіцяла винести на референдум питання про від-

Единбурзький замок – символ нескореної Шотландії

КАМІНЬ ДОЛІ, АБО ЩЕ РАЗ ПРО ШОТЛАНДІЮ

Наша довідка: Шотландія (галіком – Alba, англ. – Scotland) – найбільш автономна частина Об'єднаного Королівства Великої Британії та Північної Ірландії. До 1707 року – незалежне королівство в північній Європі. Займає північну третину острова Велика Британія. До складу Шотландії входить більш як 790 островів. Загальна площа – 78 470 кв. км. Населення – 5 з половиною мільйона осіб, з яких 89 відсотків – шотландці, 7% – англійці, ірландці та вельські, 4% – інші. За етнічним складом, 97,9% – білі, 1,09% – вихідці з Південної Азії, 0,16% – з Африки. Офіційна мова – англійська, національна – галік. Столиця – Единбург. Найбільші міста: Глазго, Денді, Абердін. Законодавчий орган – парламент Шотландії, до якого входить 129 членів.

Шотландія спеціалізується на важкій металургії, нафтодобувній промисловості, електроніці, тваринництві. У Шотландії знаходиться одне із найзагадковіших озер планети – Лох-нес з містичним чудовиськом Нессі. Покровителі країни – святі Андрій, Маргарет та Колумб.

Парад Military-Tattoo в Единбурзі

новлення незалежності Альби». «Велика Британія в найближчому майбутньому ризикує припинити своє існування в нинішньому вигляді, а на мапі Європи може з'явитися нова держава – Шотландія», – про такі плани перед історичним референдумом 18

вересня оголосив перший міністр Шотландії Алекс Салмонд, лідер Шотландської національної партії (SNP), яка навесні 2011 року після триумфу на парламентських виборах сформувала перший в історії країни однопартійний уряд і взяла курс на розлучення Единбурга

з Лондоном. Однак вийшло все з точністю до навпаки. Прем'єр Кемерон і королева Єлизавета полегшено зітхнули, коли з Единбурга надійшло повідомлення про результати референдуму – 55,3% шотландців не захотіли бути вільними. Воістину, чим далі від волі,

тим менше бажаючих бути вільними. 307 років неволі далися взнаки – у нащадків Вільяма Валлеса стерся ген свободи і вони вирішили залишатися під управлінням Лондона.

Минаючи землі Стерлінгширу, наш провідник зупинив автобус і повів нас до Стерлінгського замку. «Це місце дороге кожному шотландцю... Кожному, хто любить свою землю, як любить матір і батька...» – патетично почав він тихим голосом, таким схвильованим, що нам здавалося: він зараз заплаче, але, набравши повні легені повітря, зовсім іншим, переможним тоном гід додав: «Тут у 1314 році відбувалася знаменита битва під Беннокберном. Сили були нерівні, англійців було набагато більше, але ми перемогли!...»

Трохи історії. Англійські армії спустошували Шотландію: наприкінці XIII століття англійський король Едуард I захопив і розграбував шотландські міста, залишив там свої гарнізони і відвіз до Лондона «Камінь долі», на якому протягом кількох століть коронувалися шотландські монархи. Завоювання Шотландії в 1296 році Англією було цілковитим. Перша війна за незалежність Шотландії тривала із вторгнення англійських військ у 1296 році до відновлення де-юре шотландської незалежності після підписання угоди 1328 року в Единбурзі-Нортгемптоні. Де-факто Шотландія здобула незалежність в 1314 році після битви під Беннокберном. Але Англія незалежності визнавати не хотіла. Всією Шотландією прокотилися заворушення, протести, акти непокорі проти англійської знаті. У 1297 році країну охопило відкрите повстання, яке очолили Ендрю де Морей та Вільям Валлес.

Війна була кровопролитною, жорстокою, з жертвами, заручниками, зрадниками. Це про неї розповів Мел Гібсон у своєму популярному фільмі «Хоробре серце».

Пам'ятник серу Вальтеру Скотту в Едінбурзі, якого шотландці, як ми Тараса Шевченка, вважають своїм духовним батьком

Нашадки Вільяма Валлеса сьогодні позують, аби заробити фунт-другий стерлінгів за фото туристів зі «справжніми» шотландцями

Знамените озеро Лох-нес, де буцімто водиться динозавр Нессі

Фото на згадку у «Високих землях» – Highlands

Ті, хто бачив цей видовищний фільм, напевне, пам'ятають не лише героїчні, а й страхотливі кадри, коли англійський король пробачив усіх очільників боротьби за незалежність, за винятком Вільяма Валлеса, Джоне де Соліса та деяких інших.

Валлеса було схоплено, доставлено до Лондона й страчено 23 серпня 1305 року як зрадника. Його «скарали на горло», а потім четвертували, голову ж вивісили на Лондонському мості, а кінцівки – на найвельюдішших майданах Ньюкаслу, Бервіку, Стерлінгу та Перта...

Шотландців така кара застрашила на роки, століття, але остаточно не вбила в деяких з них віри й надії на свою незалежність. І референдум 18 вересня це підтвердив: за відокремлення від Лондона висловилося 44,7% шотландців.

Реакція була різною. Королева Єлизавета II «навіть замуркала» від задоволення. Про це розповів у телефонній бесіді британський прем'єр-міністр Дейвид Кемерон колишньому меру Нью-Йорка Майклу Блумбергу, а журналісти з допомогою, звісно, своїх інформаторів її відразу ж оприлюднили. «Справжнє полегшення – це, будучи прем'єром Об'єднаного королівства, дзвонити королеві зі словами: «Усе гаразд, Ваша величність!». Це було щось. Вона навіть замуркала на тому кінці дроту. Ніколи не чув нічого подібного», – розповідав прем'єр. Правда, Кемерон також пожартував, що збирається подати до суду на рейтингові агентства за свою виразку шлунка, яка з'явилася у нього від щоденних хвилювань після перегляду підсумків соціопитувань.

Довідавшись в ніч з 17 на 18 вересня про результати референдуму в Шотландії, ми поцікавилися думкою знайомих українців, які гостинно три роки тому приймали нас в Едінбурзі. Вони одностайно голосували «за» й упевнені, що цього річного вересневий референдум не останній, і «не все ще втрачено»... Попри те, що прихильники незалежності перемогли тільки в чотирьох округах з 32-х, понад 1,5 мільйона шотландців проголосували «за» відокремлення від Великої Британії, і на Даунінг стріт та у Віндзорському палаці хай і ненадовго, але задумались: щось у Шотландії не так і на це «не так» потрібно зважати...

І процес уже пішов. Лідери провідних британських партій тепер обіцяють значні конституційні зміни, і не тільки в Шотландії, але й в Англії, Уельсі, Північній Ірландії, й навіть узгодили графік надання більших повноважень шотландському парламенту...

Про те, що «не все ще втрачено», свідчить і «Камінь долі» – той самий, на якому присягали королі Альби на вірність своєму народові. Англії повернули його до Едінбурга й знаходиться він тепер в Едінбурзькому замку – символі нескореної Шотландії. Щоб побачити його, ми проїхали ще й туристичним маршрутом «Шотландія – країна замків». Деякі джерела стверджують, що замків на території Альби більше 3 тисяч. Не всі дожили до наших днів у первозданній красі, від деяких лишилися тільки романтичні руїни, за якими можна лише здогадуватися про майстерність середньовічних будівничих і атмосферу страху, в якій жили тоді люди, якщо їм доводилося обносити своє життя такими мурами.

«Дорога замків» розпочинається із знаменитого Едінбурзького замку. Це ціле середньовічне місто-фортеця, побудоване на 75-метровій скелі згаслого вулкана, який всією своєю потугою, мов володар Едінбурга, нависає над містом. Протягом усієї своєї історії ця фортеця була своєрідним «ключем до Шотландії». Саме тут зберігається оригінальна королівська корона. І Скунський камінь – священна реліквія Альби. Піщаник вагою 152 кілограми, на якому протягом століть коронували шотландських монархів. Його ще називають «Камінем долі» або Подушкою Якова, бо, за однією з легенд, саме цей камінь біблійний Яків поклав під голову замість подушки й побачив уві сні сходи з ангелами, що сягали неба. За іншим переказом, у фараона Рамзеса II була донька Скота. Після того, як євреї втекли з єгипетського рабства, перейшли Червоне море й вирушили на пошуки землі обітованої, принцеса полишила Єгипет і багато років блукала в пошуках власної землі обітованої. Нарешті знайшла її тут, у Шотландії, й привезла з собою цей Камінь долі.

Тут, на Замковій горі, знаходиться найстаріша будівля Едінбурга – каплиця Святої Маргарити початку XII століття. Замок – неприступний. Три сторони захищено стрімкими урвищами, а доступ до четвертої обмежено крутою дорогою. Пройти до неї можна лише через експланadu – довгу, цілком «прострелювану» із фортеці похилу дорогу. Саме тут щороку відбувається грандіозне видовище, бути свідком якого з'їжджаються туристи з усього світу – Едінбурзьке тату. Так називається парад військових оркестрів. Побачивши здалека нагромадження модерних металевих конструкцій, що немов відкритий стадіон поєднують Едінбурзький замок і Королівську милу, від обурення нам просто забракло слів: якщо вже стара, шляхетна Європа допускає таку схоластику і несмак, то що вже дорікати Америці... Але про всяк випадок поцікавилися в поліцейського, що все це означає. «Це тимчасово, – втішив нас він. – Просто Едінбург готується до свого Military Tattoo. До речі, сьогодні о 6-й годині вечора перший парад, приходьте, якщо вдасться купити квитки...» Квитки ми роздобули, по 25 фунтів стерлінгів на особу, хоча на Королівській милі нам пропонували й по 150, переконуючи, що це дуже дешево.

Після Другої світової війни в країні панувала розруха. Щоб підтримати дух шотландців, уряд вирішив проводити військові паради, які пізніше перетворилися на Едінбурзький фестиваль. По телевізору це шоу дивляться близько 100 мільйонів глядачів, а в майданчик перед центральною брамою Едінбурзького замку намагаються втиснутися понад 200 тисяч.

У серпневі дні Едінбург на тиждень перетворюється на велетенський театральний кін. На кожному вільному «п'ятачку» вулиць та майданів жонґлюють, танцюють, співають, показують пантоміму, смішать, ковтають шаблі і запивають їх вогнем... Народні й богеми гуляння не припиняються і вночі. Однак під вечір людське шумовиння стихає – розпочинається Edinburgh Military Tattoo. Спочатку відбувається парад 10 шотландських військових оркестрів за участю оркестру волинників і барабанщиків у неповторних кілтах знаменитих полків Шотландської

армії. У другій частині на авансцену виходять духові оркестри Королівської гвардії, морської піхоти, військово-повітряних сил. Кульмінацією свята є завершальний акорд, коли в параді беруть участь всі учасники свята в супроводі дивовижного світлового шоу, яке загадково відтінює сувору мовчазність Едінбурзького замку, який спостерігає з висоти скелі за метушню людей багатьох віків поспіль.

Давні предки шотландців, як з'ясували вчені, також любили розмальовувати свої тіла дивовижними символами, але Military Tattoo – це зовсім не Tattoo в модерному розумінні цього поняття. Воно походить від фрази «put the tap to» або «close or turn off the tap», яка буквально означає «закрити чи вимкнути кран». Термін же «Tap-toe» вперше набув поширення в британській армії, коли вона розмішувалася у Фландрії під час війни за австрійську спадщину і означав «закрити крани» у питних закладах. Полкові барабанщики й волинники з настанням ночі грали спеціальний сигнал для власників таверн, почувши який, вони повинні були закрити крани в діжках з елем (шотландським пивом), щоб солдати повернулися до своїх казарм вчасно і в пристойній кондиції. Перше Military Tattoo відбулося в Едінбурзі в 1949 році й називалося Something About a Soldier («Щось про солдата»). Його першими глядачами-слухачами було близько 6 тисяч осіб, які розмістилися на звичайних лавах, а то й на траві перед Едінбурзьким замком.

... Напевне, символічно, що цього річного шотландський референдум відбувся в рік 700-ліття першої битви за незалежність – пам'ятної битви на річці Беннокберн, яка колись відновила незалежність середньовічної Шотландії. Політики й політологи кажуть, що «націоналісти» зазнали поразки тому, що значну частину дискусії про незалежність було зосереджено на питанні про її економічну ціну, а не про автентичність кілта, волинки й віскі. Ті ж 44,7 відсотків, які голосували «за», в один голос заявляють, що це «не вечір»...

Але надходить вечір. Мармуровий Вальтер Скотт задумливо зустрічає чергову ніч, над Едінбурзьким замком знову спалахують вогні, заводять свою тужливу пісню волинка і розпочинається парад кілтів... Як ще одна декорація вольниці Альби, яку насадки Вільяма Валлеса не змогли чи не захотіли повернути...

**Катерина Кіндрась,
Валентин Лабунський
Нью-Йорк – Едінбург –
Лондон – Нью-Йорк**

Життя без подорожей неймовірно нудне й нецікаве. Але вирушати в дорогу навмання не варто - побутові й дорожні проблеми можуть зіпсувати всю вашу відпустку. Краще зверніться по допомогу до туристичної агенції New Tours, яка полагоди́ть всі проблеми і зробить вашу поїздку незабутньою. Тисячі маршрутів в Америці та світі.

**Телефон для довідок:
(718) 934-7644
або зайти на сайт:
www.newtours.us**

EAST VILLAGE MEAT MARKET

J. Baczynsky

Найпопулярніший у Нью-Йорку український м'ясний магазин пропонує широкий вибір вуджених домашніх ковбас та свіжовиготовлених гарячих і холодних виробів української та європейської кухні.

Tel. (212) 228 - 5590

Fax (212) 979 - 6593

E-mail: Eastvillagemeats@hotmail.com

139 2nd Ave. (Bet. 8th and 9th Streets)
NEW YORK, NY 10003

Store Hours

Monday – Thursday	8:00 am – 6:00 pm
Friday	8:00 am – 7:00 pm
Saturday	8:00 am – 6:00 pm

VISA • MASTERCARD • ACCEPTED

INTERIOR RENOVATION

Apartment/House/Office/Store

Компанія пропонує як повний ремонт так і частковий: ремонт кімнат, кухонь, ванних кімнат і т.ін. Painting, Drywall, Remodeling Bathroom and Kitchen, Hardwood Floor, Installation Moldings, Doors.

Хочете мати порядок, затишок і красу в своїй хаті – зверніться до нас! Ви будете задоволені нашою роботою! Licensed & Insured

Телефони: (718) 340-3787-office (347) 649-4139– cell (Дмитро)
info@mycontractornyc.com. www.MyContractorNYC.com

Зацікавлені в покупці власного будинку?

Подавайте
заяву на
іпотечний
кредит і
отримайте

знижку
\$500

від вартості
оформлення
заяви!*

Примітки: Знижка \$500 поширюється тільки на перші моргеджі і перефінансування; знижка поширюється тільки на заяви, які затверджені і буде застосована після завершення процесу покупки. Будинок має бути в межах 100 миль від УФС філії. Відвідайте rufcu.mortgagewebcenter.com для поточних процентних ставок і заповнення аплікації онлайн. УФС має право змінити або скасувати цю пропозицію в будь-який час без попередження. Зверніться до нас для більш детальної інформації по телефону 877-968-7828.

Terms & Conditions: *\$500 Mortgage Application Fee discount is valid at all Ukrainian FCU branch locations and applies only to first mortgage purchases and refinances. Discount will be applied at the time of closing; only approved and closed mortgages qualify for the \$500 application fee discount. Property must be within 100 miles of the nearest Ukrainian FCU branch. Ukrainian FCU reserves the right to terminate this offer at any time without any further notice. Membership subject to eligibility. For current rates and to apply online please visit rufcu.mortgagewebcenter.com. Ukrainian FCU NMLS ID: 462478.

Apply for a **SAVE**
mortgage
and **\$500**

We'll waive the mortgage application fee when you apply in person or online.*

•Visit a UFCU Branch and apply in person
•Apply online at www.rufcu.org

www.rufcu.org
877-968-7828

UKRAINIAN
FEDERAL CREDIT UNION

УКРАЇНСЬКА
ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТНА СПІЛКА

Federally insured by NCUA
EQUAL HOUSING LENDER

MAIN OFFICE | 824 E. Ridge Rd | Rochester, NY 14621 | 585.544.9518 | fax 585.338.2980

BRANCH ALBANY, NY | SACRAMENTO, CA | SYRACUSE, NY | BOSTON, MA | PORTLAND, OR | BUFFALO, NY | VANCOUVER, WA | WEBSTER, NY
OFFICES 518.266.0791 | 916.721.1188 | 315.471.4074 | 781.493.6733 | 503.774.1444 | 716.847.6655 | 360.597.2096 | 585.545-6276

"Нова газета" - український громадсько-політичний тижневик. Видається з жовтня 2008 року в Нью-Йорку. Видавець і головний редактор - Валентин Лабунський. Власний кореспондент у США - Катерина Кіндрас. Власний кореспондент в Україні - Василь Туглук. Дизайн - Ukrainian Media Group, Inc.

РЕКЛАМА Й ПЕРЕДПЛАТА ПРИЙМАЄТЬСЯ ЗА ТЕЛ.: **718-275-2503, 917-324-0359**
Відповідальність за зміст рекламних матеріалів та оголошень несуть рекламодавці.
Адреса редакції: 64-15 Dieterle Cres. Rego Park, NY 11374
Електронна адреса: vlabunsky2002@yahoo.com
Інтернет сторінка: WWW.NOVAGAZETA.INFO

"Nova gazeta" - the Ukrainian weekly. Established October 2008 in New York. Publisher and editor-in-chief - Valentyn Labunsky. Correspondent in USA - Kateryna Kindras. Correspondent in Ukraine - Vasyl Tuhluk. Design - Ukrainian Media Group, Inc.

The publisher may not have the same standpoints with the author of a printed material. Authors of printed materials are fully responsible for the content of their commercial Ads. Editorial Office: 64-15 Dieterle Cres. Rego Park, NY 11374. Advertising Department: Tel.: 917-324-0359. E-mail: vlabunsky2002@yahoo.com. Website: WWW.NOVAGAZETA.INFO. Ціна договірна.

САМОПОМІЧ (Н.Дж.)
Федеральна Кредитова Кооператива

Вітаємо шановного
пана Володимира Козицького
з нагоди 90-літнього ювілею!

Слава Україні! Героям Слава!

Toll Free: 1-888-BANK UKE
www.bankuke.com

Страхування життя – навіщо воно мені потрібне?

“ Особи, які б найбільше постраждали від
вашого відходу, потребують, щоб ваше
життя було застраховане. ”

Телефонуйте:
888-538-2833

Наявне не в усіх штатах.

Самопоміч (Н.Дж.)
Федеральна Кредитна Спілка

Toll Free:
1-888-BANK UKE
www.bankuke.com

Маємо свої ATMs!

Понад 30,000 по всій
Америці!

Відвідайте нашу сторінку
www.bankuke.com
щоб бачити їх знаходження!

PRINCIPAL OFFICE
851 ALLWOOD ROAD
CLIFTON, NJ 07012
(973) 471-0700

BOTANY VILLAGE OFFICE
237 Dayton Ave
CLIFTON, NJ 07011
(973) 772-0620

Top four reasons to sign on to Bill Pay with Self Reliance New York*

- 1. E-statements**
- 2. No check to write**
- 3. No envelopes to lick**
- 4. No stamps to stick**

Just a click!

www.selfrelianceen.org

SELF RELIANCE NEW YORK

Federal Credit Union

A full service financial institution serving the Ukrainian American community since 1951.

MAIN OFFICE: 108 Second Avenue New York, NY 10003 Phone: 212 473-7310 Fax: 212 473-3251

KERHONKSON:

6329 Route 209
Kerhonkson, NY 12446
Tel: 845-626-2938
Fax: 845 626-8636

UNIONDALE:

226 Uniondale Ave
Uniondale, NY 11553
Tel: 516-565-2393
Fax: 516-565-2097

ASTORIA:

32-01 31st Ave
Astoria, NY 11106
Tel: 718-626-0506
Fax: 718-626-0458

LINDENHURST:

225 N. 4th Street
Lindenhurst, NY 11757
Tel: 631 867-5990
Fax: 631 867-5989

Your savings federally insured to at least \$250,000 and backed by the full faith and credit of the United States government,

NCUA

the National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency.

* Member must maintain a share draft (checking) account at Self Reliance (NY) FCU.

